

Gazdagodni Istenben

(Beköszöntő plébánosi szolgálatom kezdetén)

2001. augusztus 1-jével, Dr. Paskai László bíboros atya kinevezett az Albertfalvai Szent Mihály Plébánia plébánosává. Örömmel és szeretettel a szívemben jöttem, hogy új beosztásomban szolgáljam ezt a közösséget. Korábban sohasem – még csak látogatóban sem – jártam ezen a plébánián. A térképen kerestem meg, hol is található a Bükköny utca. Augusztus 5-én, vasárnap este 7 órakor mondtam az első szentmisémet ebben a templomban. Ezen a napon Lk 12,13-21 volt az evangéliumi szakasz, melyben Jézus arra hívta fel hallgatói figyelmét, hogy ne az anyagi javakban való bővelkedés legyen életük biztosítéka, és boldogulásuk alapja, hanem az „Istenben való gazdagodás”. Jézus szava az evangéliumban mindig valóban <örömhír>, amely elsődlegesen nem arról tanít, hogy mit nem szabad tennünk: nem szabad a vagyonban bizakodnunk; hanem arra világít rá, mit kell cselekednünk: Istenben gazdagodni! Aki akar, gyűjtsön magának vagyont, bár az veszélyes dolog, mert eltávolíthat Istentől; de meg ne feledkezzék arról, hogy Istenben gazdagodják, mert ezt fogják tőle számon kérni (talán már ma éjjel). Úgy éreztem, és ezt is fogalmaztam meg első prédikációmban, valamint a szentmise végi köszöntőmben is, hogy ez az evangéliumi mondat az a mottó, melynek fényében akarom betölteni itteni hivatásomat.

Ez két lényeges dolgot jelent. Egyrészt az a küldetésem, hogy személyes hitemmel megélve az Anyaszentegyház hitét, életemmel, igehirdetésemmel gazdagítsam lelkiekben a rám bízott hívőközösséget. Másrészt pedig én magam is gazdagodjak hitemben és belső elkötelezettségemben Isten mellett, azok hitét látva, akiknek lelkipásztora lettem. Szent Pál apostol írja egyik levelében: „Hitetek minden bajunkban és szenvedésünkben megvigasztalt minket, testvérek, s újjáéledünk, ha kintartotok az Úrban” (1Tessz 3,7-8). Tehát az Úrban bízva, és mások hitéből állandóan gazdagodva kívánom betölteni szolgálatomat.

Sokféle feladattal bíztak már meg papi életem 18 éve alatt. Voltam káplán (a farkasréti és a felsőkrisztinavárosi plébániákon); dolgoztam az Érseki Hivatalban Esztergomban, és több mint egy évet az Apostoli

Nunciatúrán; ösztöndíjként tanulhattam Rómában; az utóbbi nyolc évet pedig Esztergomban töltöttem, mint a Papnevelő Intézet spirituálista, a papságra készülő fiatalok lelki vezetője; tanítottam teológián és a Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskolán. Most vagyok először plébános.

Megtisztelő a számomra, hogy olyan plébánia vezetésére kaptam megbízást, mely buzgóságban, lelkipásztori munkában gazdag. A Szentlélek világosságot és erőt adó kegyelme mellett, Dr. Kada Lajos érsek atya küszködéseiben is mindig szelíd mosolya, Dr. Verbényi István atya segítőkész jelenléte, munkatársaim: Füzes Ádám káplán atya és Dankó Ferenc diakónus szolgálatkészsége, valamint világi munkatársaim áldozatos fáradozásai garanciát adnak arra, hogy megfelelek új feladatköröm kihívásainak.

Sajátos, érdekes és szép feladatot jelent a Don Bosco Katolikus Iskola és a most elindult Katolikus Óvoda lelkipásztori szolgálata. A gyerekek és az ifjúság mindig fontos volt számomra. Szeretném őket úgy segíteni, tanítani és főleg szeretni, hogy naponta közelebb kerüljenek az Úr Jézus mindig gazdagabb ismeretéhez és szeretetéhez. Mint olyan lelkipásztor, aki hosszú éveken át foglalkozott papneveléssel, szeretném felhívni mindnyájunk figyelmét és felelősségét arra, hogy szülőknek, pedagógusoknak és lelkipásztoroknak olyan nevelő munkát kell folytatnunk, melyben életünk példaadása a döntő, és amelyből a gondjainkra bízott fiatalok becsületet, tisztességet ismernek meg, valóban felkészülnek az emberhez méltó életre, és azt is felismerhetik, ha Isten hívó szava papi vagy szerzetesi élethivatásra szólítja őket. Bíboros atya szeptember 16-i látogatásán mondott szavait idézve, ez utóbbiért „buzgón és nagyon sokat kell imádkoznunk”.

Kollegiális és ökumenikus szempontból pedig nagyon élő, szeretetben és együttműködésben gazdag kapcsolatokra törekszem esperei kerületünk plébániáival, a környék plébániáival, és a más keresztény közösségekhez tartozó lelkipásztorokkal.

Abban az esztendőben kezdem meg plébánosi szolgálatomat, melyben Egyházközségünk templomunk felszentelésének 60. évfordulóját ünnepli. A templom felszentelésének ünnepe, keresztségünk titkára irányítja figyelmünket. A kőből épült templom, mely Isten háza az emberek között, saját testünkre figyelmeztet, mely a Szentlélek által fölkent temploma Istennek. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, s az Isten Lelke lakik bennetek? Aki lerontja az Isten templomát, azt Isten elpusztítja. Isten temploma ugyanis szent, s ti vagytok az” (1Kor 3,16-17). Ennek a <szent-

ségnek> kibontakozása, a Szentlélek templomának fölékesítése az erények megélt szépségével, a mi gazdagodásunk Istenben.

Kérem imáikat, hogy közös munkálkodásunk gyümölcseként valóban gazdagodjunk és gazdagítsuk egymást Istenben.

Budapest-Albertfalva, 2001. szeptember 20.

Antal atya

Programok

SZEPTEMBER 30. vasárnap: templombúcsú; 10 órakor ünnepi nagymise

OKTÓBER 1-jétől az esti szentmisék 6 órakor kezdődnek

OKTÓBER 1. hétfő: első, ünnepélyes rózsafüzér délután negyed hat órakor

OKTÓBER 5. péntek: templomunk felszentelésének 60. évfordulója. Ünnepi szentmisét mond Dr. Takács Nándor székesfehérvári megyéspüspök úr.

OKTÓBERBEN MINDEN ESTE fél hat órától rózsafüzér

NOVEMBER 1. Mindenszentek ünnepe, az esti szentmise után halottak esti ájzatossága.

NOVEMBER 25. Krisztus király vasárnapja: bérmálás.

DECEMBER 1. 8. 15. 22. szombat esti szentmisékben ádventi gyertya gyújtás.

DECEMBER 3-tól, hétfőtől „Rorate” misék reggel fél 7 órakor

DECEMBER 24. hétfő: éjféli mise

DECEMBER 25. kedd: Karácsony ünnepe

DECEMBER 30. Szent Család vasárnapja: a családok megáldása

DECEMBER 31. hétfő: este 6 órakor szentmise és év végi hálaadás.

ELSŐPÉNTEKENKÉNT este fél 9 órától virrasztó imaóra

Plébániai hittanok időpontja

Általános iskola alsó tagozat:	szerda 17 óra, alsó hittanterem
Általános iskola felső tagozat:	hétfő 17 óra, alsó hittanterem
Középiskolások:	hétfő 18 óra, plébánia
Egyetemista korúak:	kedd 19 ³⁰ , alsó hittanterem
Bérmálkozókknak:	csütörtök esti mise után, templom
Bibliaóra október 12-től:	péntekenként 1/2 7 órától, templom A téma Lukács evangéliuma.

István atya elment nyugdíjba, de reméljük, nem vonult Albertfalván nyugalomba!

Szeptember 16-án az Albertfalvi Szent Mihály Plébániatemplomunk felszentelésének a 60. évfordulója alkalmából több olyan eseményről lehet beszámolni, ami egyházközségünk életében ismét fordulópontot jelent. Az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola pedagógiai munkája kibővült. E napon szentelték fel a Katolikus Óvodát, de nem erről szeretnék e sorokban megemlékezni, csak azért említem, mert István atyánknak az elmúlt két éves fáradságos és küzdelmes munkáját koronázta meg az óvoda felszentelése és működésének kezdete.

A megemlékezésnek az apropója, hogy *Dr. Verbényi István protonotárius kanonok, az Albertfalvi Szent Mihály Plébániatemplom plébánosa* kérte a nyugdíjazását megromlott egészségi állapotára való tekintettel.

Az óvoda megszentelésének az ünnepén a szentmise hálaadó imája előtt emlékeztünk meg arról az aktív 16 évről, amit István atya, Isten dicsőítésére, egyházközségünk gyarapítására itt az egyházközségünkben tett a hívekért, és a hívekkel.

Isván atya innen Albertfalváról indult el azon az úton valamikor 62 évvel korábban, aminek a jelentős, és általunk ismert eseményeiről meg szeretnénk emlékezni. Meg szeretnénk neki köszönni a plébánosi munkáját nyugalományaiba vonulása alkalmával, és kérni hogy a papi, és a tudományos munkát ne hagyja abba, ne vonuljon nyugalomba.

Ő is abban az akkor még állami iskolában kezdte meg az általános iskolai tanulmányait, ami ma a Don Bosco Katolikus Iskola. Majd elkerült innen tanulni, és mint kispap jött vissza a nyári szabadságok idejében. Itt találkozott azokkal a közben felnőtt diáktársaival, akikkel együtt koptatta az iskolapadot. Mikor elvégezte a teológiát, kikerült Rómába, ahol ismereteit tovább bővítette. A teológia területén végzett kutatómunkáját befejezve tért haza, és bekapcsolódott a központi szeminárium oktató munkájába. Az egyházzene és a liturgiatudomány ismereteire oktatta a kispapokat.

16 éve az Érsek úr ismét új, más feladatok elvégzésével bízta meg, amikor az Albertfalvi Plébániára helyezte plébánosnak. Egy egyházközség pénzt előteremtette, összegyűjtötte. A templom külső bejáratait is felújította. Működése alatt került vissza a templom előtti két zászlótartó oszlop. Az egyházi, állami, egyházközségi ünnepeken a templomkert zászlódiszben hirdeti az ünnep fontosságát.

Az Ő iskolatársa adományából kapott a templom új nagyharangot, és készült el a toronyban a harangtartó, újult fel a sekrestye. Készült el a valamikori Albertfalvi út menti kereszt restaurálása, és felállítása a plébánia Bükköny utcai kerítésébe.

Létre jött a Don Bosco Iskola Alapítvány, a Szent Mihály Alapítvány, a régi Albertfalvi temető területén felállításra került az 56-os emlékmű, megalakult az Albertfalvi Keresztény Társas Kör, a Karitászcsoport, az Ifjú Házások Köre, a Mosoly Társaság, a Döngicselő Nyugdíjas Klub.

A munka mellett jelentek meg olyan könyvek, amelyek a tudomány és az oktatás segédkönyvei, az egyházi év hagyományait bemutató könyv, amit kapnak a fiatal házások, a Ministráns ABC, a Liturgikus Lexikon, hogy csak egy párat soroljunk fel. Számos cikkén túl támogatott olyan irodalmi alkotást, ami vagy a hittel, vagy Albertfalvával kapcsolatos. Az ő kezdeményezésére elkészült az Albertfalva történetét feldolgozó monográfia, az albertfalvi iskola és a plébánia eseményeit időről időre megörökítő Egyházközségi Levél.

Az Albertfalvát egyházi körökben lassan egyre több helyen ismerik, mert itt működik nyaranta István atya vezetésével a Kántorképző. Az itt végzett kántorok elviszi az ország más területére, más egyházközségekbe azt a közösségi szellemet, amit itt éltek meg. A templomban évenként több egyházzenei, és világi jellegű hangverseny is volt. Az Ökumené szellemében olyan összejövetel is voltak, ahol a templom adott a különböző csoportoknak otthont. A magyarországi katolikus vallású koreai csoportnak biztosította a helyet, ahol saját nyelvükön vallhatják meg hitüket.

Az egyik legnagyobb esemény az egyházközség életében az volt, amikor évekkel ezelőtt Isván atya, és Takács Nándor püspök úr támogatásával megalapítottuk az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Iskolát. Azért volt a legfontosabb esemény, mert akkor még harcok árán lehetett csak katolikus Iskolát alapítani. Abban az épületben működik ma a Don Bosco Katolikus Általános Iskola, ahol az idősebb albertfalviak iskolába jártak, és ami soha nem volt egyházi iskola. Ebben az iskolában, ennek a tornatermében működött a háború előtt Albertfalva temploma, itt tartották a misét, és itt határozta el az akkori egyházközség hívő serege, hogy Isten dicsőségére templomot épít.

Tudva, hogy a hitet nem csak az iskolában kell megismerni, kezdte meg Isván atya a hívek kezdeményezésére a katolikus óvoda szervezését. Többéves munka gyümölcseként most érkezett el az a pillanat, amikor a bíboros érsek úr megáldja az új intézményt, a katolikus óvodát.

Megragadjuk az alkalmat, hogy megköszönjük István atyának azt az áldozatos munkában eltöltött 16 évét, amit itt közöttünk töltött el. Kérjük, hogy a nyugállományba menetele után is aktívan vegyen részt egyházközségünk életében, hiszen nem hagy el bennünket, csak abba a régi családi lakásba vonul vissza, ahol az ifjúságát töltötte, és ahol a papi hivatására készült.

Köszönjük az eddigi munkát és kérjük Isten áldását, kérjük Isten segítségét, hogy minél tovább lehessen közöttünk, hirdethesse Isten dicsőségét továbbra is tanítással, munkával, szóval, írással és muzsikával.

2001. szeptember 16-án a katolikus óvoda megáldásának napján

Dr. Petrekovich-Perjés András

60 év

Gyönyörű októberi vasárnapra virradt. A fiatalembert a reggeli nap játékos fénysugarai ébresztették. Jesszusom, ma lesz a nagy találkozás a lányos háznál, villant eszébe, és mint a villám kipattant az ágyból. Pillanatok alatt kiment a fejéből az álmodás és már attól a gondolatától is, hogy neki ma meg kell jelennie a lány szüleinél, szaporábban kezdett el verni a szíve. Pontosan ma két hónapja, hogy ismerőse bemutatta neki a nagy Őt, az albertfalvi kislányt. Nagyon készült erre a vasárnapi randevúra, ugyanis szíve választottjának papája igen kemény, szigorú ember hírében állt.

Talán ezért is különös gonddal válogatta a ruhásszekrényénél nyakendőit, egyikkel sem volt igazán megelégedve. Mindeddig délutáni, vagy kora esti órákban még sohasem találkozhattak, a szigorú apa addig nem engedte meg lányának a gyakori és huzamosabb találkozásokat, amíg meg nem bizonyosodott, hogy számára is elfogadható, rendes gavallér legyeskedik-e leánya körül.

A dél-budai Körtér melletti bérlakásból akkoriban HÉV-vel lehetett a kisközségbe kijutni. Az ifjú a körtéri virágos standnál, percekig morfondírozott, milyen virágot is illik ilyenkor a lányos házhoz vinni? Idegességében nem tudott dönteni, a végén kínjában rábízta a választást a virágárus leányra, csak azt kérte, nagyon szép legyen a csokor, hiszen nagyon sok függ a mai első benyomástól.

A HÉV a városból kifele lassan cammogott, a háborús idők miatt nem nagyon jutott pénz a sínek karbantartására, korszerűsítésére. Hősünk az időt azzal üttötte el, hogy azon morfondírozott, hogyan viselkedik, hogyan mutatkozik be, mit mond majd a leány szüleinek, meddig maradjon, nem szeretne volna ugyanis, ha neveletlennek, netán faragatlannak tartanák. Lágymányos foghíjas házai hamarosan elfogytak, hosszú ideig a HÉV elég kies helyen döcögött tovább célja felé. Földszintes, családias kiskertekkel övezett porták tűntek fel, ez lenne a valamikori német ajkú település, gondolta. Ahogy leszállt a HÉV-ről, feltűnt neki, hogy milyen sokan sétálnak a kis község utcáin, felnőttek és gyermekek, egyaránt ünneplőbe felöltözve, kicsinosítva, mint általában a legnagyobb ünnepeken.

A HÉV megállótól pár méterre egy vadonatúj, modern templom előtt gyülekeztek a hívek, s a szemben lévő földszintes, láthatóan iskolaépületnél is nagy volt a mozgolódás. Bizonyára vasárnapi misére gyülekeznek, gondolta s nem kis csodálkozással vette tudomásul, hogy noha Albertfalvát katolikus telepek alapították, de azért arra gondolni sem mert, hogy ezek az emberek ennyire vallásosak.

A bemutatkozás a lányos háznál a várt és megszokott etikett szerint zajlott, de bánatára nem sokáig élvezhette a ház vendégszeretetét, a családtagok ugyanis egyre türelmetlenebbül és sűrűbben pillantottak a falon függő öreg órára. Az egyre érezhetőbb feszültséget aztán feloldotta a kislány édesanyja „tudja László ma lesz az új templomunk szentelése és úgy gondoltuk Ön is velünk ünnepelhetne.” Szívesen, válaszolta a fiú, azért láthatóan enyhe csalódással az arcán.

A templomhoz érve látták, hogy a templomajtó bezárva, előtte hatalmas tömeg várt bebocsátásra. A templom környezetén látszott, hogy nemrég végeztek az építési, parkrendezési munkálatokkal. Sietős lehetett, hogy még ősszel, Szent Mihály ünnepének környékén felszentelhesék az új Isten Háza. A türelmesen várakozó, imádkozó tömeg látványa lassan megnyugtatta a fiatalembert, aki először bizony duzzogott magában, hogy az otthoni, kellemes beszélgetés helyett a program templomlátogatásra sikeredett. Nem így képzelte a találkozást, évek óta a Szent Imre Herceg úti ciszter templomba járt az esti szentmisékre. No se baj – gondolta, ma este legalább több idő jut a tanulásra. Szürke elegáns személykocsival érkezett a szentelési szertartást végző megyéspüspök, Schwoy Lajos.

A fiatalember nem tartozott a fehérvári egyházmegyéhez, csak hallomásból ismerte a püspököt, bár annak testvérével, a híres vezérkari tiszttel már többször összehozta jó sorsa. Azon tűnődött, hogy a két testvér, hogy születhetett ennyire eltérő természetűnek, az egyik komoly, kemény katonatiszt, a másik szentéletű papi ember lett. A nagy papi asszisztenciából sem volt számára senki ismerős. Megpróbált hát a hívek között ismert szentimrés arcokat keresni, de a zsúfolt templomban nem talált egyetlen ismerős arcot sem.

A kórus magas színvonalú énekén viszont igencsak meglepődött, nem gondolta volna, hogy egy Budapest melletti pár ezer lelkes falu templomának kórusában ennyi kitűnő hangú énekes szolgál.

„Kezdődik az ének, az Úr Fölségének” zengett a hívek éneke, sokak szemében bizony megcsillant egy-egy könnycsepp. Az egyébként nem

könnyen elérzékenyülő férfit is előntötte valami megindító, szívbe markoló érzés, ekkor már valahogy nem is bánta, hogy a templom lett az első nagy találkozás, a hosszabb együttlét színhelye. Megpróbált a szertartásra koncentrálni, de mindig azon kapta magát, hogy az előtte álló selyemruhába öltözött karcsú lányt nézi. Figyelme rendre elkalandozott, nem tudott egyedül a misére koncentrálni, mégis tudat alatt figyelemmel kísérte, amikor a főpásztor beszédében megköszönte a hívek anyagi és erkölcsi segítségét, hogy az iskolakápolna helyett most már méltó helyen ünnepelhetik az albertfalvi hívek az Eucharistiát. Schwoy püspök külön köszönetét fejezte ki a templom tervezőjének és az építkezést gyorsan és kifogástalan minőségben végző munkásoknak, akik az ünnepélyes alapkövetétel után alig egy évvel már át tudták adni az épületet. A fiatalember közben elnézést kért az Égiektől, mert gondolatai folyton elkalandoztak és újra meg újra azon kapta magát, hogy már megint a leányt figyeli. Amikor a főpásztor, az egy évvel azelőtti alapkövetételről beszélt, a leány hátrafordult, mosolyogva megérintette a fiú kezét és odasúgta büszkén: „azon az egy évvel ezelőtti szabadtéri tábori misén én is szerepeltem ám! Szavaltam. Ha akard otthon szívesen elmondom neked is a verset, meg fénykép is készült, azt is megmutathatom.” S mikor ezeket a szavakat hallan suttogta, a fiú észrevette, hogy a kislány elpirul.

A szertartás végén újra megható pillanatok következtek, a főpásztor átadta az új templom kulcsait a plébánosnak.

„Ezek a kulcsok számotokra nemcsak az Isten házának, hanem a mennyország kapujának is kulcsai. Én felszenteltem templomotokat, Szentegyházunk által előírt szertartással. Ti majd szenteljétek meg buzgó imáitokkal...”

A fiatalember az 1941. október 5-i szülői bemutatkozás után 19 hónappal két légiriadó szünetében oltár elé vezette a leányt. Az élet úgy hozta, hogy a házaspár életük során nem költözött más tájakra, mindketten hűségesek maradtak hazához, egyházhoz, családhoz és legfőképpen egymáshoz, egész életüket ennek az egyházközségnek aktív tagjaként éltek le. A templomszentelés idején még huszonéves legényember nemsokára családapa, majd évekkel később nagyapa lett.

A félszázadik évfordulón már ott ünnepeltek a templomban mindhárom generáció tagjai, az akkor éppen 73-ik évébe lépett „fiatalember”,

valamint a legkisebbek, a 11 éves és 5 éves leányunoka is. A mostani 60. évfordulón viszont már nem lesz ott, nem tud személyesen megjelenni történetünk hőse – e sorok írójának édesapja – ugyanis egy évvel ezelőtt, a család nagy bánatára, az örök hazába költözött. Az idei jubileumi szertartáson talán ugyanazon a helyen, a templomhajó bal oldalán, már a nagyobbik leányunoka fogja egy fiú kezét, úgy mint 60 évvel ezelőtt nagyszülei tették.

Most ebben a gazdaságilag és morálisan egyre jobban széthulló, feszültségekkel, terrorizmussal, háborús készülődéssel újra terhes világunkban mi mást remélhetnénk, mint hogy 40 év múlva a Szent Mihály Plébániatemplom felszentelésének centenáriumán majd a későbbi kerek évfordulókon, a mostani, 60. évforduló leányainak unokái fognak mosolygni jövődöbelijükre, az égi hazába költözött valamikori felmenő generációk nagy boldogságára, megelégedettségére.

Sümegh László

Közösségépítés

A búcsú egy egyházközség védőszentjének ünnepe, amit, ha szűken értelmezünk, a hívek közösségének ünnepe. Albertfalván azonban már hagyománnyá vált, hogy ezen a napon az „Albertfalvi Napok” keretében Albertfalva egész lakossága kulturális programokkal, kirakodóvásáron való részvétellel, s egyéb szórakozással ünnepel. Mi az, ami az együvé tartozást létrehozza? A lakóhely, s talán többünkben is a lakóhely szeretete, az érte való tenni akarás. Mondhatjuk-e azt, hogy akkor mi egy közösséget alkotunk? Egyáltalán mi az a közösség? Az emberek egy csoportja mitől válik azzá?

Tankönyvek, lexikonok meghatározása szerint a közösség a közös élet vagy munkaviszonyok között élő, illetve közös eszmék, célok által egyesített emberek csoportja. E meghatározás azonban, ha az igazán jól működő, tartalmas közösségi csoportok életére gondolunk, feltétlen kiegészítésre szorul. Azaz a közösség, emberi kapcsolatok által működő „társasági élet”, mely tanít, felelősséget alakít ki, szórakoztat. Ez egy szeretetkapcsolat, melyben kialakul a folyamatos egymásra figyelés. A közösséért áldozatokat hozunk. A közösség értékeit, hagyományt teremti és

ápol. Legnagyobb értéke, hogy személyes jelenlétet igényel, s ami sokszor gondot is okozhat, időt kell rá szánni.

Ha a meghatározásokat olvassuk, akkor azt gondoljuk igen, ez így van, feltétlen kell valahova tartozni: családhoz, munkahelyhez, iskolai osztályhoz, baráti társasághoz stb. S mégis az érdekektől áthatott világunkban egyre kevesebb az igazi tartalmak alapján működő megtartó közösség. Mi ennek az oka? Felmérések szerint évekkel ezelőtt sokan ezt a munkahelyükön találták meg. Összehasonlító vizsgálatok rámutatnak arra, hogy 1997-ben 1993-hoz képest a barátok száma csökkent, s ugyanez a tendencia figyelhető meg 2000-ben 1997-hez képest. Az eltérések mértéke a különböző demográfiai csoportokban eltérő volt. A rendszerváltást követően meghatározó választóvonalá vált a munkanélküliség. A „pálya szélére kerültek” nemcsak fontos kapcsolati forrásaiktól estek el, hanem fiatal felnőtteként, mint lehetséges partner sem igen kerülnek szóba. A munkahelyi kapcsolatok jelentős társadalmi csoportok számára jelentettek egyfajta lehetőséget, de ezek is megváltoztak, mivel a munkahelyek funkcionálisabbá váltak, érdekorientáltabbak. Individualizált világunkban ma azt várják el az emberektől, hogy tökéletesen teljesítsenek, húzóerőt képviseljenek. A munkahelyeken nem közösségekről beszélnek, hanem csapatszellemről, mely a nagyobb teljesítményt segíti. Ezért sok munkahelyen a csapatépítő tréningek hatásától várják a nagyobb teljesítményt, de rá kellett jönni arra, hogy ezek hatása időleges, nem ez az egyedül üdvözítő módszer. Mi lehet az oka? Az hogy, igaz, csapatként dolgoznak, de nem egymással egymásért, hanem egymással is állandó versenyben állnak, ami esetenként ellenérdekeltté teszi őket. Ez a fajta folyamatos egymásra figyelés nem a közösségeket meghatározó szeretetkapcsolat, hanem önös, egzisztenciális érdek, melyben az emberi kapcsolatok háttérbe szorulnak.

Nemcsak a munka világában vizsgálták a baráti kapcsolatokat, hanem Szeged és Veszprém egyetemi városokban az egyetemisták emocionális kapcsolatokról írt eltérő igényét, s ezek kielégítettségét is. Igényeik között kiemelkedett a mindennapi gondok, problémák megbeszéléséhez egy megértő társ és a teljesítményt elismerő, dicsérő kapcsolatok iránti igény. Sokan vágnak olyan kapcsolatokra, melyben feltétel nélkül elfogadják őket, együttérzőek velük. Sokan tartják fontosnak, hogy legyen valaki, akinek kibeszélhetik magukat, legyen valaki, aki befogadó. Ugyanakkor kevésbé igénylik a tárgyilagos megjegyzésekkel teljesítményre, kihívásokra serkentő kapcsolatot, s még kevésbé, ha mindezek mögött bírálat is van.

Az érzelmi igények és kielégíttetésük vizsgálatakor sokan kiemelték a mindennapi örömöket, gondokat megvitató társ jelenlétét, s többségüknél ez ki is elégített. Ugyanakkor a válaszadóknak csak egyharmada rendelkezik teljesítményt elismerő kapcsolattal, míg kétharmaduk csak vágyik rá. Bizonyos „túlsúly” figyelhető meg a bírálattal, kritikával teljesítményre ösztönző kapcsolatok terén. Úgy érzik, hogy e téren túlságosan is kielégítettek. Szülőként is elgondolkodtató, hogy vajon mennyit dicsérjük gyermekeinket, vagy házastársként, munkatársként, tanárként, munkáltatóként, felnőttként, barátként a ránk bízottakat, a másikat?

Az emberi kapcsolatok oldaláról vizsgálva miért fontos ez? Mert azok, akik bármely területen érzelmi támogatóval rendelkeznek, azoknak nagyobb az esélyük, hogy többféle funkció ellátására is kellő kapcsolattal rendelkeznek. Ernek oka a nyitottság a kapcsolatokra. Nem húzódnak el másoktól, nem érzik azt, hogy „tolakodásukkal” környezetük terhére lennének.

Szívesen vállalnak társasági, szervezési feladatokat, felelősséget éreznek a másik iránt. Ugyanakkor sokan vannak a sértéstől félők, visszahúzódók. Ők ugyan szeretnének szoros kapcsolatokat kialakítani, közösséghez tartozni, de gátolja a másikhoz való közeledésüket az, hogy nehezen viselnék el a visszautasítást, melyet sértésként vagy bántásként élnék meg. Azonban tudnunk kell, hogy a visszautasítás esetenként elkerülhetetlen velejárója az emocionális kapcsolatoknak. A visszautasítástól félők másik csoportja azért nem közeledik, mert alacsony önértékelésük révén úgy érzik, hogy alig vagy egyáltalán nem fontosak mások számára. Mindezen érzések erős önigazolást alakítanak ki, melyek felerősíthetik a pesszimista életérzést és az individualizmust.

A civil egyesületek, klubok, önkéntes társulások, egyházi közösségek az emberi kapcsolatok fontos terepei, mivel tagjaik számára fontos kapcsolati forrást jelentenek. Egyházközségünkön belül a Szalézi Munkatársak is feladatuknak tartják, hogy Don Bosco útmutatását követve részt vállaljanak „környezetük szükségleteinek megfelelő új kezdeményezések megvalósításában” (Idézet a: Szalézi Munkatársak Szabályzatából), segítések a tartalmas emberi kapcsolatok kialakulását. Iskoláskorú gyermekek számára minden második pénteken oratóriumot szerveznek, ahol sport-, kézműves-, filmművészeti és irodalmi foglalkozások keretében ismerhetik meg egymást a lakóhelyünk különböző iskoláiba járó gyermekek. A májusi „Vidámság napja” is, melyen az elmúlt évek egy-egy rendezvé-

nyén több százan is részt vettek, a nyár végi „csillagtáborok” is a megismerést, az egymásra való rácsodálkozást, a másik értékeinek megismerését és elismerését segítik. Az a nem egyházi iskolába járó kisfiú, aki két éve még az önfeledt játék közben sajnálkozva mesélte, hogy milyen kár, hogy hét közben az iskolákat elválasztó kerítés két oldalán álló tábor egymást szidja, és azért, hogy ő se lógjon ki közülük, nem mer más lenni, ő is a szitkozódók közt van. Ez évben már azt mesélte, ha a Don Bosco-sok ügyében kell szavazni, pl. udvarhasználatról, ő már nyíltan vállalja, hogy a két iskola tanulóit elválasztó hangulatkeltésben nem vesz részt, mert sokszor olyat állítanak a gyerekek, melyek tapasztalatai szerint nem fedik a valóságot. Talán egy-két év múlva már azt is fel meri vállalni, hogy a két felet megismertesse egymással. A fiatal korosztály számára minden évben – más-más vidéki helyszínnel – közösségépítő hétvégi programot szerveznek, melynek célja, hogy felelőssé tegyék a résztvevőket saját és társaik, valamint közösségük fejlődéséért. Ezeken a hétvégeken lehetőség nyílik arra, hogy jobban megismerjék egymást, bizonyos feszültségeket, nézeteltéréseket tisztázzanak és a közösséget megtartó, fejlesztő feladatokat fogalmazzanak meg. Ezen hétvégeken 16 évtől vesznek részt a fiatalok, akik között vannak kétkézi munkások, középiskolai tanulók, egyetemisták és fiatal értelmiségiek is. Az őket összekötő kapocs a vallásosság, az egymás elfogadása, szükség esetén kölcsönös támogatás tanulásban, különböző élethelyzetekben és a szórakozás.

Miből táplálkozik a munkatársak „ereje”? Hitükből és a rendszeres tanulásból. Kéthetente egyszer összejönnek és az előre megadott, a szalézi lelkiség kialakulását segítő és a gyermekekkel való foglalkozásokhoz elengedhetetlen szakirodalmakat dolgozzák fel, hogy közösségépítő és megtartó munkájukat eredményesen végezhessék.

Mi a Szalézi Munkatársak egyre többeket megmozgató, összetartó munkájának a kulcsa? Don Bosco ezt így fogalmazta meg: „A jószág mód-szere.” Tartalma: „egészen a józan észre, a vallásosságra és a szeretetre-méltóságra támaszkodik.” „... meggyőzni próbál és nem parancsolni. Mindig a személy jó tulajdonságaira hivatkozik, fokozatosan felelőssé teszi őt a saját fejlődéséért.” „Hisz a kegyelem láthatatlan tevékenységében minden ember szívében és a hittapasztalat nevelő értékében.” „Bízik a szeretet átforgató erejében, igyekszik a szívet megnyerni és arra törekszik, hogy éretten és észrevehetően viszontszeretetet ébresszen.”

Rózsáné Czigány Enikő

Családok tábora 2001. – Leányfalu

Köszönjük, István atya!

Főtisztelendő Dr. Verbényi István
protonotárius kanonok, plébános úrnak
Albertfalvi Szent Mihály Plébánia

Főtisztelendő Plébános Úr! Szeretett István Atya!

1995 óta az idei volt a második alkalom, hogy nem tudtál minket meglátogatni a családok táborunkban. Reménykedtünk, hogy egészséged megengedi a néhány órás együttlétet, ahol – az eddigi hagyományainknak megfelelően – az elkövetkező időszak teendőiről beszélgethetünk volna. Véletlen-e vagy nem, az idei családok lelkigyakorlatunk vezérfonalául Beer Miklós püspök atya a nemzedékváltás témakörét választotta. Plébániánkon ezt most a valóságban is meg kell élnünk. A családközösségek hálatelt szívvel köszönik meg mindazt, amit több mint tizenöt éves tevékenységed során a plébániánk, a XI. és XXII. kerület családjaiért, gyermekeiért tettél!

A „Családok tábora 2001” résztvevői először is köszönik segítségdet, hogy az Albertfalvi Don Bosco Iskolaalapítvány az idén is jelentős összeggel támogatta a gyermekeket.

A családpasszorációt szívügyüknek tekintők több helyen és alkalommal kérdezték, hogy milyen a családközösség és a plébánosunk viszonya. Amikor megtudták, hogy ennek létrejöttét Te szorgalmaztad és segítetted, akkor egy kicsit hitetlenkedve örültek. 1987-re a még itt lakó családcsoporthoz alapító családok örömmel emlékeznek. Akkori vetésed és folyamatos gondoskodásod szádba szökkent. Immár három családközösség él Albertfalván. Bajóton 1995-ben látogattál meg bennünket. Az ottani családok mise élményének hatására kértük Tőled a havi egyszeri szombati családok szentmisét. Azóta ezt mindig Te végezted szeretettel és örömmel. Az elmúlt hat esztendőben egyszer egy külföldi út, egyszer pedig betegséged kényszerített rá, hogy ezt a szentmisét másra bízod.

1998-ban Dobogókőn az első pénteki engesztelésről is beszélgettünk. Ezt a gondolatot is magadévá tted, és virrasztottál velünk a templom-

ban elsőpéntekenként akkor is, amikor a betegség kereszte egyre nehezebbé és nehezebbé vált.

Az elsők között voltál, akik jelentős számú civil hitoktatót magad köré gyűjtve, szinte minden korosztálynak külön hitoktatást biztosítottál a templomban és a környező iskolákban. Fölvállaltad a katolikus iskola és óvoda létrehozását Albertfalván. Erőt és bizakodást öntöttél a katolikus iskola és óvoda ügyéért világi síkon tevékenykedőkbe.

A családok táborban az idén is megfogalmaztunk néhány gondolatot, amellyel a családok hitélete gazdagodhatna. Kérünk, hogy támogasd felvetéseinket az új plébános atyánál. Ezeket Tőle külön is, bővebben is fogjuk kérni, de úgy gondoljuk lélekben velünk voltál, amikor ezekről a családok eszmét cseréltek, ezért Tied is felvetéseink.

Szeretnénk október 13-án, szombaton a családok rózsafüzér koszorú találkozóját megtartani a templomban és utána egy alkalmas helyen agapéval is ünnepelni.

Az első pénteki engeszteléseken taizé-i jellegű imaórát is szeretnénk alkalmanként.

A havi egyszeri szombati családos misék helyett kérjük, hogy minden vasárnap legyen családos szentmise a fél kilences, aminek új időpontjául a 9 órát javasoljuk. Ennek a szentmisének a liturgiájához is szeretnénk hozzájárulni, az eddigi szokásos előzetes egyeztetéssel.

Szeretnénk, ha iskolánkban a hitoktatás fő tantárgyként ismét a középpontba kerülne!

Szeretnénk, ha iskolánkban a hitélet erőteljesebben érvényesülne! Olyan iskolába szeretnénk járattatni gyerekeinket, ahol a pedagógusok és a szülők vallásos nevelését nem gyengíti az oda nem való gyerekek káros magatartási és erkölcsi gyakorlata.

Kérjük, hogy a ministránsok, a kis- és nagylánykör tagjai készüljenek együtt is a vasárnapi szentmisékre, ahol pap is foglalkozik velük.

Kedves István Atyánk! Köszönünk Téged a Mennyei Atyánknak! Kérjük Öt és Téged, hogy maradj nyájaddal, családjaiddal!

Leányfalu, 2001. július 22.

A „Családok tábora 2001” résztvevői megbízásából őszinte szeretettel:

Bató András és Kindelmann Győző

Családok Tábora 2001. – Leányfalu

„Nemzedékváltás”

– Végre megérkeztünk! – sóhajtottunk fel idén is, mikor majdnem utolsónak begördültünk a leányfalui lelkigyakorlatos ház parkolójába. Való igaz, nem vagyunk valami gyorsak, ha csomagolásról van szó. Idős barátom sokszor szapul is emiatt, de az a jó, hogy itt, a családós táborban, ez nem probléma. Ismerjük egymást, s mivel mindegyik családban van egy-két-több gyerek, tudjuk, nem olyan könnyű...

Annak idején, mikor először szerveződött ilyen tábor itt Albertfalván, még izgatottan vártuk, milyen lesz. Ma már tudjuk, hogy jó. Hogy mi a jó abban, hogy néhány napra összejövünk nyár közepén? Nagyon is sok. Nekünk is, gyermekeinknek is szükségük van arra, hogy találkozzunk. Igen, a gyermekeink is várják ezt a néhány napot. Hisz ismerik egymást, s ez nem mindegy, mikor nyaralni indul az ember gyerekekkel. Másrészt az az igazság, hogy sok, régi, távollakó barátunkkal lazult meg a kapcsolatunk a távolság, a munka, a gyerekekkel való törődés miatt. Új barátokat pedig nem könnyű találni! Hát hadd szövődjenek itt, ilyen körülmények között új kapcsolatok, barátságok! Nekünk is, gyermekeinknek is jó ez. Egy ilyen „pelenkaszagú” lelkigyakorlattól pedig távol áll mindenfajta túlzó „szenteskedés”, ahogy egyszer hallottam valakitől...

A körülmények pedig kitűnőek. A hely, a szervezés és az előkészületi munkák első osztályúak (volt alkalmam összehasonlítani más táborral...). Köszönet érte Bató Andrásnak és Mártinak, s gyermekeiknek. Az évek alatt a szervezés egyre kifinomultabbá vált, Andrásék ma már mindenre (igen, mindenre!) gondolnak! Az eddigi évek odafigyelése meghozta a gyümölcsét; ez alatt a néhány nap alatt a test, a szellem és a lélek is pihenhetett, táplálkozhatott.

Ezúton szeretném megköszönni a tábor támogató szervezetek és személyek segítségét, akik anyagilag is elérhetővé tették sokunk számára ezt a néhány napot!

Idén 62 fő jött össze Leányfalun beleértve a gyerekeket és a vigyázókat is. Ez 11 családot jelent. Név szerint Bató András családja (6 fő), Dormán György családja (4 fő), Fejes Kálmán családja (6 fő), Gere Tibor családja (4 fő), Harsányi Tamás családja (4 fő), Kindelmann Győző csa-

ládja (4 fő), Kolonics István családja (5 fő), Medgyessy Ferenc családja (5 fő), Ötömösy Csongor családja (5 fő), Paál Zoltán családja (5 fő) és Riszterer Tamás családja (6 fő). Külön köszönet a Vigyázóknak, akik nélkül ez a „produkció” nem jöhetett volna létre: Kiss Anikó vezetésével Bató Kinga, Bató Margit, Dormán Júlia, Heiszer Gyula, Keresztfalvi Imre, Lipovszky Viktória, Ludmány Borbála, Mátyási Domonkos, Ötömösy Gyöngyvér, Szegi Hanna.

Idén dr. Beer Miklós püspök atya fogadta el meghívásunkat. De jó, hogy egy ilyen felnőtt- és gyermekszerető atya jött el közénk, aki nagyon hamar leguggolt a kicsikhez játszani. S akivel érdemben lehetett elbeszélgetni az Magyar Katolikus Egyház mai helyzetéről.

Szeretnék rövid összefoglalót nyújtani Miklós atya gondolataiból, hogy mindazok, akik nem ismerik őt, ezúton kicsit közelebb kerülhessenek hozzá.

Reménytelen próbálkozásnak érzem, hogy egy lelkigyakorlatot teljes egészében, lelki mélységeivel együtt, írásban próbáljak átadni. Ízelítőül inkább főbb gondolatait igyekszem összefoglalni jegyzeteim és emlékeim alapján. Voltak beszélgetések, melyek párbeszédei túlmutatnak ezen cikk keretein, pedig szerves részei voltak a lelkigyakorlatnak. Kérem a nyájas Olvasót, nézze el ezeket a hiányosságokat, s fogadja szeretettel az alábbi kis ízelítőt.

Miklós atya elmélkedései minden alkalommal egy-egy taize-i énekkel kezdődtek, s fejeződtek be. Lelkigyakorlatának fő vezérfonala egy szó volt: „NEMZEDÉKVÁLTÁS”. Sok aktuális tartalom van ebben az egy szóban! Miklós atya is elemezte ezt, de végül egyet emelt ki, amit a millennium kapcsán, II. János Pál pápa „Az új évezred kezdetén” című körlevelében hangsúlyoz. Ebből a körlevélből idézett gyakran.

II. János Pál pápa 1978-ban, 58 évesen került a pápai székbe (szinte még „suhanc” – összehasonlítva a korábbi pápákkal). Miért érdemes odafigyelnünk erre a szent emberre? Mi történt ez alatt a 23 év alatt? Például a rendszerváltás Magyarországon. Mennyi utazása, mennyi missziós körútja volt ennek a pápának! Mennyit tett a kiengesztelődésért az emberek/népek között!

[Kérdés: Nem kér-e túl sokszor bocsánatot a pápa? Válasz: Vitatható, hogy ez a legjobb útja-e a kiengesztelődésnek. De ha Jézusra figyelünk, a válasz egyértelmű: Nem hétszer, de hetvenhétszer kell bocsánatot kérnünk!]

Aztán Miklós atya, bemutatkozásképpen elmesélte röviden az egész életét. Ami mindnyájunk számára fontos (és biztató), hogy ő épp a II. Vatikáni Zsinat idején volt seminarista...

S egy példabeszéd még erről a beszélgetésről: „A folyónak két partja van. A parton állnak azok, akiknek *van* világnézetük. A mederben lévőek csak sodródznak az árral. De várat csak szilárd alapokra lehet építeni...!”

Elmélkedés a vízről

Idézet a Bibliából: „...evezz a mélyre!”

Mi a víz? – A Szentföldön majdnem minden sivatag. Ha fát akarnak ültetni, először odavezetik a vizet, s csak aztán tudnak ültetni. A víz, életető erő, természetes, ingyenes ajándék, s ugyanúgy nem becsüljük, mint a természetfeletti kegyelmet, ami szintén ingyenes ajándék.

Isten a kezünkbe adta ezt a világot. Fedezzük fel, mint ajándékot! Csodálkozzunk rá! A víz körforgása. Tanultuk, ismerjük. De **MIÉRT** van így? Milyen csodálatos, nem? – Adjunk hálát a teremtés csodájáért! (vö. Zsoltárok könyve énekei).

A víz a Bibliában is sokszor szerepel. Például a szamáriai asszony esete Jézussal. „... én élő vizet adok neked!” Az Élet, az örök élet vizét! A teremtéskor Isten megöntözi a földet, hogy kisaradjon az élet. A keresztségkor is ez történik velünk.

A víz és a keresztség. – Paradigmaváltás korát éljük az Egyházban. Felnőtt korban találkozunk az emberek Isten Igéjével. Újra felfedezzük a keresztség, a keresztség jelentőségét (neo-katekumenátus). A keresztséget nem lehet megismételni. De újra átélni lehet! Minden gyónás, bűnbánat egy „újra megmártózkodást” jelent. „Azt akarom Istenem, amit Te akarsz!” Vállaljuk keresztségünket! Minden lelkigyakorlat, minden bérmlás valami ilyesmit jelent.

Ne feledjük: Ajándék ez a világ! Ajándék és feladat. Feladat a mi nemzedékünk és az eljövendő nemzedék javára.

Elmélkedés az időről

„Mindig kíváncsi voltam, hogy mikor lesz a pitypang sárga virága olyan fehér, szétfújható virággá...!” El kéne kapni a pillanatot! A fényképnek is ez a varázsa. Az elkattintott fénykép viszont már a múltat hordozza magán.

Mi az idő? Filozófiai kérdés. Sokan próbálták megközelíteni, megmagyarázni.

Hogy gondolkozhatott Szent István királyunk arról, hogy „mit hoz majd a jövő?” De fontos ez? Aquinói Szent Tamás nem tudta, hogy létezik Amerika. Baj ez?

A fő kérdés: HONNAN HOVÁ? Az én életemben van-e fejlődés?

A La Mancha lovagja című musical mondanivalója: Légy azzá, amivé lehetsz!

A mai nap az Üdvösség napja, Isten kezébe tesszük életünk. Itt és most. Egész szívvel. *Ora et labora*, imádkozzál és dolgozzál! És ne aggodalmaskodjatok a holnap miatt! Többet értek ti az ég madarainál!

Mindig úgy dolgozz, mintha minden rajtad múlna, de úgy imádkozz, mintha minden Istenen múlna!

„Hálával tekints a múltra,
Szenvedéllyel éld a jelent,
Bizalommal nézz a jövőbe!”

„Krisztus ugyanaz tegnap és ma, és mindörökké.” – Minden nemzedék életében újra történik az Üdvösségtörténet.

„Itt” – Itt vagyunk. Itt vagyunk otthon. (Példa: Kitelepítés a bizonytalanba; s most itt lesz az otthonunk...) – Bárhol is vagyunk, mindig otthon vagyunk.

Bámulni a csillagokba. – Hol vagyunk ebben a végtelenben? A Föld. A mi kis világunk.

Fontos az a föld, ahol élünk, a szülőföld, az anyaföld. Igen, vannak fontos helyek az életünkben (gyerekkori emlékeink, a szent helyek, a templomok, stb.).

Adottság, ahol felnövünk: az otthon, az iskola, stb.

A hely egyben kötöttség is, hiszen valahol mindig lennem kell, s egy-szerre csak egy helyen lehetek! (De abban az adott környezetben van feladatom is!) Felelősek vagyunk a környezetünkért!

De amikor arról a helyről elmélkedünk, ahová születünk, ennél sokkal többet jelent.

Azok az emberek, akikkel együtt élünk, a közösség, a felelősség a többiekért.

Ahogy fogy az előző nemzedék, akik minket felneveltek, úgy jön az új, akik már ránk vannak bízva. A jelen a fontos, de felelősek va-

gyunk, hogy milyen életteret hagyunk magunk után, az utánunk következőknek.

Az emberi jószág: azzá legyünk, amivé Isten akar minket tenni. Ez a szeretet programja minden nemzedéknek.

Az emberiség mindig két csoportra osztható:

- rászoruló, akik bajban vannak,
- s akik segíteni tudnak.

Tehát mindig van, akinek segíthetnek, akihez lehajolhatok. (példa: Szt. Márton felismeri a szenvedőben Jézus arcát.) Csak akkor lehetünk emberek, ha jót teszünk a rászorulókkal, s nem zárjuk be a szívünket előttük. Ekkor válunk Jézus hiteles tanúivá. A segítségnyújtás hozzátartozik életünkhöz, e nélkül nem lehetünk emberek.

Itt és most – nincs értelme összehasonlítani a régebbi korokkal a jelen történéseit, mondván; „... hogy akkor könnyebb volt!” Mi *most* kaptuk a küldetésünket, ide szól a meghívásunk, hogy a Szeretet tanúi legyünk. Mindig múlt és jövő feszültsége között él mindenki! Az Úristen minden nemzedék számára teljes életet szán.

„Evezz, Péter, a mélyre!” Szembe kell nézni a problémákkal; legyünk az Evangélium hirdetői, segítsünk ezen a nemzedéken! – Mi, akik vállaljuk a küldetésünket, amit a keresztségben kaptunk. Minden nemzedék számára van egy vonatkozási pont: az Úristen!

Úgy álljunk oda segíteni, hogy tudjuk, érezzük, a társadalmi problémák (éhezés, otthontalanság, szenvedések) rajtunk (is) múlnak, bár tudjuk, hogy csak egy kis ideig veszünk részt a történelem alakításában.

A történelem értelme Jézus, amikor Ő lesz minden – mindenben.

Ne hagyjuk, hogy becsapjanak minket és ifjúságunkat, azzal az erkölcstelenséggel, ami Nyugat-Európából jön: szabados életvitel, pénzközpontú világnézet, a család leértékelődése, fogyasztói társadalom stb.

Felélős minden nemzedék, hogy amit kapott, s amit maga után hagy, az mind a Transzcendens, azaz az Isten felé mutasson!

Gyakori kérdés, látva a sok-sok tennivalót: „Nem tudunk minden problémát magunk felvállalni. Érdemes akkor egyáltalán (abba a kevésbe) belevágni?”

Az Úristen nem azt várja, hogy mindent megoldjunk. De azt a kicsit, amit tehetünk, azt tegyük meg a magunk területén; otthon, egyházközségben stb.

A szentmise: itt és most – a jelen pillanat az örökkévalósággal való kapcsolat, mindig az Üdvösség ideje.

A szülők hivatása a nevelés. S ott a kérdés: hogy tudjuk hitelesen átadni a mi örökségünket?

Elmélkedés a SZENVEDÉSRŐL

Ha közlekedési baleset történik valakivel, sokunkban felvetődik a kérdés: miért pont ez az ember? Akár én is lehettem volna?!

Az ószövetségi ember nem tudott mit kezdeni sem a szenvedés, sem a halál problematikájával. Úgy is mondták: Isten áldása a hosszú élet!

Az Újszövetségben mindez új értelmet kap Jézus által.

Mégis miért engedi az Isten az ártatlanok szenvedését? Válasz: nem tudjuk. Itt a Földön nincs igazság, az ártatlanok (is) szenvednek. Pilinszky azt mondja: Isten azért engedi meg a szenvedést, hogy megőrizze az emberiséget attól a fatális tévedéstől, hogy itt a Földön keressük életünk célját.

Földi életünk boldog pillanatait úgy is tekinthetjük, mint egy „TV-előzetest”. Jó pillanatok gyűjteménye, bemutató a mennyországból.

Tekintsünk a fájdalmas Krisztus arcra! A Kereszt misztériuma, bölcsessége:

„...aki felépíti maga körül a kört, az bezárul, minden irányban falba ütközik. Aki felvállalja a keresztt ellentmondását, az összeütközést, annak az útja minden irányban kitágul.”

A kör teljes, ugyanakkor lezárt. A keresztt összeütközés, ellentmondás; de nyitott minden irányban.

Sokszor úgy ragaszkodunk egy-egy dologhoz, hogy nem akarjuk engedni. Mint a kisgyermek a csörgőt. Pedig Isten tudja, hogy sokkal értékesebbet akar adni helyette. Ha elveszi az értéktelenebbet, néha a „bőrünk is vele megy”...

Elmélkedés a KERESZTÚTON

Ha az evangéliumból csak a tékozló fiú története maradt volna meg: az emberiség akkor is megértette volna a megváltás titkát.

A tékozló fiú története az irgalmas Isten története. Kiengesztelődés. A kiengesztelődés szentsége.

Miért vállalta Isten a teremtéskor azt a kockázatot, hogy szabad akaratot adott az embernek? Miért engedi meg a bűnt, az emberi gonosztságot? Mert az Isten nem egy bábszínházat akart. Szabad akaratot kaptunk. Mekkora felelősség! S milyen nehéz szolgálat! Jézus követése nem más, mint a kiengesztelődés szolgálata (lásd II. János Pál pápa körútjai!).

S ebben a szolgálatban milyen sokszor elbukunk! Miért engedi az Isten? Hiszen Őfelé törekszünk, az Ő ügyét szolgáljuk! – Azért engedi meg az Isten, hogy újra és újra elbukjunk, hogy megóvjon minket a gőg bűnétől (állapotától). Szembesüljünk hibáinkkal. A legnagyobb életszentség a küzdelemben való hűség, beismerni bűneinket. A gyónás lényege az Isten felé való kitárulkozás, az újrakezdés vállalása; nem pedig a kislista, hogy miket követtem el... („Felejttem, ami mögöttem van, s követem, ami előttem van.” [Szt. Pál])

A mi, egyéni üdvösségtörténetünk a fontos, nem az egész emberiség üdvösségtörténete!

Az irgalmas szamaritánus esete. Ebből a példabeszédből látszik, hogy Isten mindent a javunkra fordít, és megadja az újrakezdés lehetőségét...

„Ha van pokol, az a hideg számító gonoszság helye.” (Gál Ferenc) A mai egyház, a mi nemzedékünk nem nézheti tétlenül, hogy a világban gyűlölet, az emberi szabadság álarcába bújtatott gonoszság van.

Köszönjük Miklós atya gondolatait. Éljük belőlük minél tovább!

Medgyessy Ferenc

Üdvösségünk egyetlen lehetséges kulcsa

Körülbelül 15 éve annak, hogy a Hittudományi Akadémia tanára, Rózsa Huba professzor úr előadás-sorozatot tartott az albertfalvi közösség számára az Őszövetség tudományos kutatásának eredményeiről. A megváltás témáját körüljárva felvetette a gondolatot, vajon szükséges volt-e Jézusnak feláldoznia magát értünk? Hiszen Istennek csak egy szavába került volna, hogy eltörölje az eredeti bűn következményeit valamennyi személyes bűnünkkel együtt és megnyissa előttünk a mennyország bezárt kapuját.

Emlékszem, valami mélyről feltörő tiltakozás lett úrrá rajtam. Igaz, hogy Isten mindent megtehet, de ez ellenkeznék az Ő végtelen igazságosságával, az általa felállított örök erkölcsi renddel, és akkor csorba esnék az Ő tökéletességén. Márpedig Isten maga a végtelen tökéletesség, a fénynek árnyéka nem lehet. A Sátán zseniális kelepccét állított Istennek a bűnbeeséskor, tudván, hogy a Mennyország bezárt kapuját csak az erkölcsi rend feladásával nyithatná meg számunkra elégtétel nélkül, hiszen az emberi nem a saját erejéből képtelen az elégtételre. A Sátán mindenre számíthatott, csak arra nem, hogy Isten az örök erkölcsi rendet megőrizve saját magára ölti az emberi természetet és szeretetből felvállalja az elégtételt *helyettünk*, hogy ezzel győzze le az Alvilág hatalmát a halál fölött. Felszólalásra jelentkeztem és elmondtam aggályomat: Isten nem tehetette meg, hogy egyetlen szavával feloldja a bűnbeesés következményeit.

– Miért? – csattant fel Rózsa Huba professzor úr. Ugyan kinek tartozik Isten felelősséggel az Ő tetteiért?

– *Önmagának* – tört fel belőlem a válasz a váratlanul jött kérdésre. Magam is csodálkoztam a belülről jött hirtelen válaszon. Aztán eszembe jutott a Szentírás szava: „...abbán az órában a Szentlélek majd tudtokra adja, hogy mit mondjatok...”. Hogy mit mondott még a professzor úr, arra már nem emlékszem, az előadás folyt tovább. Az óra végén azonban odajött hozzám és elgondolkozva négy szemközt ennyit mondott: *„Megtarthatja magának a nézetét”*. Igen, úgy vélem, végül is rá kell döbbernünk, hogy minden bizonnyal Jézus keresztáldozata volt az *egyetlen lehetséges kiút* a mi megváltásunkra abból a kelepceből, amelyet a Sátán állított az Istennek.

Kesselyák Péter

Több mint negyedszázad Albertfalván

A fiatal, jóvágású fiatalember korán eljegyezte magát a szent zenével. Már a Műszaki Egyetemen végzett tanulmányai alatt karnagyként és kántorként tevékenykedett, Kelenföldön a Plébániatemplomban, valamint a kelenvölgyi, Szent Szabina kápolnában.

1975 egyik fagyos januári napján három albertfalvi zeneértő hívő tévedt a Szabina kápolnába és felfigyelt a kitűnő hanggi adottságokkal rendelkező ügyes, fiatal, szimpatikus kántorra. A Gondviselés küldhette a három hölgyet arrafelé, akik tudták, hogy akkortájt Ormai Gusztáv, Albertfalva plébánosa éppen karnagyot keres kórusa számára. A Szent Mihály Plébániatemplom vájt fülű, zeneértő és kevésbé zeneértő hívei a templom szentelése óta, igencsak el voltak kényeztetve, már ami az egyházzenét illeti. Az évtizedek során általában igen jó nevű, kiváló énekesek és muzsikuskok – csak mást ne említsünk, mint Simándi Józsefet, a későbbi világhírű operaénekest – szólaltak meg a templom karzatáról. Különösen a Gergely Ferenc orgonaművész által tervezett, orgonahangversenyek megtartására is alkalmas instrumentum felépítése óta olyan klasszisok szólaltatták meg rendre vasárnaponként a hangszerek királynőjét, mint Solymosi János, Laufer István vagy Takács Nándor (!) jelenlegi székesfehérvári megyéspüspökünk.

Tudta ezt a Szabina orgonistája is, aki a környék egyházzenei életét meglehetősen jól ismerte, ezért aztán a megtisztelő meghívást a fiatal ambiciózus zenész természetesen nem utasíthatta vissza.

1975-től 4 éven át, mint a templom kórusának karnagya, 1979-től, pedig mint kántor karnagy folyamatosan működött Albertfalván. Az idő előrehaladtával fiatal egyházzeneszünk a Szent Mihály templom kórusán eltöltött évek alatt tudását folyamatosan csiszolta, egyházzenei művészete egyre kiforrottabbá vált, kórusát pedig egyre többször hívták vendégszereplésekre, Ő maga pedig egyre többet tevékenykedett az Országos Magyar Cecilia Egyesületben. Közben egyházi körökben, munkáját egyre többen ismerték és elismerték, aminek következtében egy igen megtisztelő feladattal, az akkor megszületendő Kántorszabályzat kialakításában való segédkezéssel bízták meg. 1988-ban felhagyott mérnöki

hivatásával és főállású kántor-karnagy lett Albertfalván. Bár a kommunizmus eresztekéi ekkor már igencsak recsegték-ropogtak, főállást vállalni az egyházban, akkor még bizony nem kis bátorságot és legfőképpen igen komoly elkötelezettséget, hitet kívánt.

Egyre inkább élete lett a szent zene szolgálata, amiben egyre népesező családjá maximálisan támogatta. Orvos felesége és öt gyermeke mellett a példás családapá egyre inkább fontolgatta, jó lenne térben is minél közelebb kerülni munkahelyéhez. Vágya teljesült, a Sáfrány utca elején, a templomtól pár lépésre sikerült kedvező áron telekhez jutnia és nagy erőfeszítések árán a nagy családnak fészket biztosítani. Teltek múltak az évek a kántorizálás mellett egyre több egyházi szolgálatot vállalt. Időközben volt templomgondnok, egyik temetőből a másikba rohanó kántor, válogatás nélkül minden egyházi munkát szívesen elvállalt. Szinte kereste a lehetőséget, hogy dolgozhasson, sokszor még olyan feladatokat is felvállalt, aminek megoldása már meghaladta erejét. Nem titok, második plébánosával, dr. Verbényi István kanonok úrral nem volt felhőtlen a kapcsolata. A plébános úr nyugalomba vonulásával egyidőben Körtvélyessy András, aki egyházközségének 26 éven át volt szolgálója, kényszerűségből elfogadta a neki felkínált idő előtti nyugdíjaztatást.

Ma ő a kelenföldi Szent Gellért templom urnatemetőjének gondnoka. Anyagi számítását talán megtalálta, mégis azonban ha az Albertfalvi templom ajtaján belép és felcsendül az első akkord az orgonán, különös érzés lesz úrrá rajta, olyan érzés, amit régi szerelmesek éreznek, ha sok év múlva újra találkoznak. Hiszi és reméli, egyszer majd ismét ott ülhet az általa oly sok éven át koptatott orgonapadján, vagy karmesteri pálcájával a kezében vezényelheti kórusát. Erről álmodik éjszakánként, ez a remény élteti, megelégedetté, boldoggá, pedig az a tudat teszi, hogy mindez egyszer majd bizonyára valósággá válik.

Sümegh László

Hadapródok voltunk Nagyváradon

(Kivonat a Szerző hasonló című írásából)

I. BEVEZETÉS

1997. február 1-jén – a Bajtársi kör ülésén – hallottam meg, hogy emlékkönyv készül a nagyváradai magyar királyi „Gábor Áron” honvéd tüzér hadapród iskoláról.

Vallomás a katonabarátságról

Ezzel régi vágyam látszik teljesülni. E sorok nemcsak visszaemlékezések, hanem vallomás is. Bár eltelt több mint fél évszázad azóta, hogy átléptük az iskola küszöbét, és alig három évig büszkélkedhettünk az-
zal, hogy „*váradai hadapródok*” vagyunk, a mai napig megdobban a szívünk, ha Váradról hallunk, mosolygó arccal köszöntjük egymást, ha régi iskolatársakkal találkozunk.

Hihetetlen, elmagyarázhatatlan, idegennek érthetetlen: hogyan kovácsolódhatott egy lélekké több mint félezer fiatal – mindössze 14-15 évesen ismertük meg egymást, és csak két-három évig volt egy a sor-sunk, azonosak nappalaink örömei és megpróbáltatásai – és mégis, több mint ötven év után, már őszülő fejjel, az élettől kissé fáradtan, néha talán meggörnyedten is, de boldogan keressük, igényeljük egymás társaságát.

Így érzem most is, de így éreztük az elmúlt években, évtizedekben is, hiszen még akkor is találkoztunk, egymást látni, amikor az uralkodó terror miatt ez egyáltalán nem volt veszélytelen.

A gyerek fejfel összekovácsolódott barátságok egy életen át megmaradtak, a baráti szálak nem egy esetben erősebbek voltak még a szerelmi-házastársi köteléknél is.

Tisztelgés a múlt előtt

Személy szerint számomra ez az érzés beépült minden porcikámba, magammal hoztam génjeimben is. Édesapám is váradai hadapród volt – egy világháborúval korábban. Ugyanazokban a termekben aludt, evett, tanult, mind negyed

századdal később én. Lehet, hogy agysejtjeim ismerősként köszöntötték a Rulikovszky úti főbejáratot, a főépületet, csak úgy, mint a gyakorlóteret övező gesztenyefasort, a gyengélkedőt, a fogdát.

Az azonos indulásról

Az életben sok minden csodálatosan – és néha tragikusan megismétlődhet. Amikor az első világháború végén az oláhok betörték Erdélybe – Édesapám és évfolyama egy sötét éjszakán kiszöktek a hadapród iskolából, teljes menetfelszerelésben, fegyverrel, és elindultak megvédeni a betolakodó idegenektől a szülőföldet. Családunk ma is őrzi Apám búcsúlevelét, amit azon az estén írt a szüleinek, amikor elindultak. Az első, hivatásuktól vezérelt katonai lépésüket ekkor tették meg.

Huszonöt év múlva, 1944 nyarán apáink nyomában haladva 16 éves gyerekekfejjel mi is átestünk mintegy 120 társammal a tűzkeresztségen, amikor mint légvédelmi tűzér üteget Petőházán bevetettek bennünket a Budapestet bombázni berepülő amerikai légierő ellen. Mi is annyi idősen kíséreltük meg védeni a hazát váradi hadapródként, mint apáink. (Le is lőttünk hét ellenséges gépet).

A hasonló balsorsról

Sajnos a mi hősiességünk sem hozott a hazának több hasznot, mint apáinké, egy világháborúval hamarabb. Elbukott az ország 1918-ban is, 1945-ben is.

És elbukott a váradi hadapródok sorsa is. Bár Apáinknak megadatott, hogy folytassák katonai pályafutásukat, ha életben maradtak, tőlünk, fiaiktól ezt már megtagadta a sors. A szovjet gyarmati sorba süllyesztett országban, a múltat megtagadó zsoldosok a második világháború után általában nem túrték meg a hadseregben az úgynevezett „Horthy-rezsim” neveltjeit, bármilyen jól képzett katonák voltak is.

Így ért véget 1945-ben a mi pályafutásunk is, és elkezdődött a létért való küzdelem. De ez már egy másik történethez tartozik.

II. BEVONULÁSUNK VÁRADRA, ÉS AMI UTÁNA KÖVETKEZETT

A felvétel

1942 nyarán – már nem emlékszem a pontos időre – felvételi vizsgára hívtak be. Azok, akikre a szerencse rámosolygott, augusztus végén kézhez kapták a felvételtől az értesítést, készülődhettek. Mi ez idő tájt Kolozsvárott laktunk Édesapám kivételével, aki ekkor a harctéren szolgált a hazát.

Remegő kézzel bontottam ki a behívó levelet, mert a felvételin mért 146 cm testmagasságom kevesebb volt, mint a felvételhez szükséges minimális 150 cm. *Mégis felvettek.* Nagy öröm volt ez számomra, mert kissé bántott, hogy „selejtes” voltam, nem ütöttem meg a normát alacsonyságom miatt.

De az „igen” döntés mellett is voltak nyomós érvek, ahogy utólag megtudtam. Először is a jó hírű szegedi piarista gimnáziumban csak úgy, mint a kolozsváriiban: végig kitűnő tanuló voltam. Másodszor: Édesapám is Váradon nevelkedett hadapród volt. *S végül nem kevésbé ellensúlyozta kicsinységemet, hogy Apa kinn volt az orosz harctéren a Don-kanyarban.*

A bevonulás

1942. szeptember 20-án búcsúztam el Anyámtól a főkapu előtt, alig 14 évesen kiszakadva a családból. Eligazítottak, hol kell jelentkezni.

Némi várakozás után megkaptuk a beosztásunkat. A hadapródiskolában akkor négy ütegbe osztottak bennünket: volt két „fogatolt tábori tüzér” üteg – I. és II. üteg –, egy „gépkocsizó tábori tüzér” üteg – a III. üteg – és végül a IV. üteg, a légvédelmi tüzerek – a „légfúrórok”. Ez volt az első világháborús tüzerekhez képest az abszolút új tüzérési fegyvernem. Ide osztottak be engem is.

Következett a beöltöztetés. A ruhatárból kiosztották egyenruháinkat, – ami némi csalódást okozott – egy darab-egy darab alapon. Ez „apróságom” számára némi meglepetéssel járt, és csak számos csere után néztem ki katonához hasonlóan.

Elvezettek a körletbe. A mi hálótermünk a legfelső emeleten volt, egy hosszú-hosszú folyosó végén.

Ki-ki elfoglalta kijelölt vaságyát és a mellette álló ruhásszekrényt. Ez szolgált a kincstári fehérneműk, lábbelik stb. tárolására. Kaptunk egy-egy sorszámot, azt mindenbe saját kezűleg bele kellett varrjuk, hogy a moso-

dából visszakerülhessen tulajdonosához – ami nem mindig valósult meg. A bevonulás következő aktusához fodrászt kellett igénybe vegyünk: kopaszra nyírták mindannyiunk fejét. A vacsoránál már egy tömeg „holdvilág” virított az asztalok körül.

Másnap átadták a tantermünket, valamilyen ismeretlen elv alapján beosztva ki-ki megkapta a saját asztalát, székét. (A beosztásban sem az ABC szerinti névsor, sem a tanulmányi eredmény, sem egyéb rendező elv hatására nem ismertünk rá).

Elkezdődik a kiképzés

Tankönyvet, füzeteket egyelőre nem kaptunk, az első hónapban sem is volt rá szükség, mert az ún. „gyalogsági” kiképzésen vettünk egész nap részt. Egy álló hónapig a fasorral övezett füves gyakorlótéren pattogtunk a „Sorakozó!”, „Lépés, indulj!”, „Szakasz állj!”, „Jobbra át”, „Balra át!”, „Háttra arc!” stb. vezényszavakra. A legtöbbször a „Feküdj!” és „Föl!” hangzott el, lépésben, futólépésben egyaránt, napi nyolc órán keresztül, ha esett, ha fújt.

Mindenesetre egy hónap múlva már zárt sorokban menetelve hasonlítottunk a katonákhoz.

Napirendünk

Ezután kezdődött az igazi hadapród élet. Reggel 6 órakor „Ébresztő! Föl!” vezényszóval hozott vissza a napos az álmvilágból.

Gyors öltözés: Trikó + alsónadrág, klottgatya a ruházat, a lábon kapca + bakancs. (A zokni tilos volt, a kapca jobban fel tudta törni a gyerek-lábunkat).

Tizenöt perc állt rendelkezésre a fenti öltözködésre, és a hajnali harmattól nedves, füves gyakorlótérre való lerohanásra, ahol télen-nyáron a napunk a „csuklóval” kezdődött. Ez gyakorlatilag kemény, katonás tornagyakorlatból állt, a jó, tiszta, hűvös levegőn. (Nem is voltunk megfázva soha!) Utána rohanás vissza a „hálóba” és a tusolóba, tisztálkodás, szobarend alakítás értsd alatta: beágyazás, a szekrény rendberakása stb.), felöltözés.

Hét órakor zárt oszlopban meneteltünk le a földszinti étkezdébe, reggelizni, ami az átlagos honvédségi reggelineél jobb volt – hiszen még gyermekek voltunk.

A délelőtt a *tanításra* szánt idő volt. Az első évfolyamban *csak húsz tantárgyból* kellett érdemeket ill. osztályzatot szerezni. Ebből tizenegy tantárgy megegyezett a reálgymnázium megfelelő osztályának – az ötödik gimnáziumnak – tantárgyaival, amihez kilenc katonai tantárgy jött hozzá – ha a vívást is annak vesszük. Kiváló vívótanárunk volt: Vass Imre, aki a háború után a magyar öttusa válogatott vívóedzője volt hosszú éveken keresztül. Ezek a tantárgyak már „igazi katonai” ismeretekre oktattak: *Gyakorlati kiképzés, Szolgálati szabályzat, Fegyvernem szabályzat, Fegyvertan és lövésztás, Tereptan, Tüzérismeret, Híradóismeret*, és végül a legkedvesebb: a *Gépkocsivezetés*.

Testünk edzettségéről – mai szóhasználattal: fizikai állóképességünk növeléséről – a civil tantárgyak közül a testnevelés, a katonai tárgyak közül a már említett vívás segítségével gondoskodtak.

Nehéz volt húsz tantárgyból egyaránt helyt állni, de fiatalok voltunk, hivatással eltelten készültünk a tüzértiszti pályára, így sokszor összeszorított foggal – de csináltuk. Doppingoltak is, mert az előmenetelt – mindenki láthatta az első félév múltán. A zubbonyunk gallérjára a tanulmányi osztályzatok függvényében „kitüntetések” varrtak fel: aki „*kitűnő*” átlagot ért el: két aranyszávon két aranygombot viselt, a „*jó*”-ek: két arany- és két gombot nélkül, a „*jók*”: egy szávon egy gombot („*sávgombosok*”), az „*elégségesek*”: egy szávon, míg az „*elégtelenek*”: (akik a húsz tantárgyból kettőből vagy többből megbuktak): sáv nélkül hordták a zubbonyukat fél évig!

(Ez utóbbi szégyenletes volt, az ilyen hadapródot ugráltatták a legtöbbet stb. Így természetesen a „sáv nélkülit” doppingolta, hogy „sávost” legyen, a sávost, hogy „sávgombos” legyen stb., kinek-kinek becsvágya és képessége szerint).

A tisztikar általában magasan képzett volt. Egy részük tüzértisztek, más részük tanári végzettségűek. Az iskola parancsnoka: **vitéz Paletta Géza** ezredes úr volt.

(A háború után a balatonfüredi szálloda főportása lett, nyelvtudása segítségével. Ott is halt meg, ott van eltemetve. Minden évben a bajtársi kör koszorúval tiszteleg sírja előtt).

Az ütegeken belül évfolyamokba – osztályokba – csoportosítottak, a születési év, illetve az eredményesen elvégzett osztályok szerint. (Bukás esetén itt is évet kellett ismételni és akkor egy évfolyammal lejjebb levő osztályba került a „sávnélküli”).

Visszatérve a napirendre, az előadások déli 13-13³⁰-ig tartottak, szigorú órarend szerint. Ezt követően vonultunk le az étkezdébe farkas éhesen.

Mindenkinek megvolt a kijelölt helye az asztaloknál, ahol az asztalfőn az *asztalparancsnokok* ültek – leginkább a legfelső évfolyamból válogatva.

Az ebédet felszolgálták. Tányérből, evőeszközökkel étkezünk, úgy ahogy később egy intelligens, katonatisztől is elvárt volt. Erre oktattak is.

Az ebéd után: rövid szabadfoglalkozás – kötetlenül élveztük az osztályteremben, a kantinban, vagy a gyakorlóteret övező gesztenye fasorban a pihenést. Erőt gyűjtöttünk, ha délután is volt valamilyen oktatás: lovaglás, gépkocsivezetés vagy vívás stb.

Délután 16⁰⁰ órától az osztályteremben kellett a másnapi előadásokra felkészülni, tanulni, a „puskákat” leírni stb. Ekkor lehetett levelet írni, csendben beszélgetni is.

Öt óra tájt hozta be a *napos* az uzsonnát, ami kivétel nélkül, felváltva vagy mézzel megkent kenyér szelet, vagy egy szelet párizsi és egy szelet kenyér volt. Ennek kiosztása a „szabad a gazda” formájában zajlott leginkább. Megrohantuk a ruhás kosarat és kivettünk belőle, amit tudtunk.

Délután kaptunk néha ellenőrzést is, vagy az osztálytisztt, vagy az ütegparancsnok, vagy az iskola ügyeletes tiszt látogatott meg olykor-olykor.

Hogy a *váratlan látogatás körülményeit* elkerüljük, gyakran állítottunk ki „őrszemeket” a folyosó egy-egy zugába. Ők ha látták közeledni az ellenőrző tisztet, berohantak „Cikk-cikk!” kiáltással jelezve a veszélyt. Erre rögtön mindenki a helyére ült, fegyelmезetten tanult stb.

Ha bejött az ellenőrző tiszt, az osztályelső harsány „Osztály vigyázz”-t vezényelt. Erre felugrottunk helyünkön és vigyázállásba merevedtünk.

Gyurka jelentett, például így: „Főhadnagy úr, alázatosan jelentem, létszám 36 fő, jelen: 29, gyengélkedőn: 3, eltávozáson 2 fő, szabadságon: 1 fő, fogdában 1 fő.” Erre a válasz: „Köszönöm, pihenj!” Gyurka: „Osztály: pihenj!”

Leültünk és úgy csináltunk, mintha tovább tanulnánk. Valójában arra figyeltünk, hogy kit és miért „szúr ki” a főhadnagy úr, és főként mikor megy már tovább.

Ha mégsem jött be az ellenőrzés: egy idő után egyikünk kinézett, s ha üres volt a folyosó: „Gyerekek, csont van!” jelzéssel nyugtatták meg az osztályt.

A délutánjaink így teltek el.

Budapest, 2001. szeptember 29. A magyar honvédség napja

Dr. Csekme István

A m. kir. „Gábor Áron” honvéd tüzér hadapród iskola
IV. légvédelmi ütegének III. évfolyamáig szolgált volt növendéke

Zarándokút 2001-ben

A Döngicsélő Nyugdíjas Klub már tavasszal eltervezte, hogy 2001. szeptember 8-án zarándokútra megy Pápára és Bakonybélbe. Az előkészületek és a szervezés időben megkezdődött és a terv valóra vált. A jelentkezők száma meghaladta az 50 főt, de megbetegedések miatt csak 45 fő tudott részt venni.

Vártuk, hogy a mostoha időjárás kegyeibe fogad bennünket és kívánságunk részben teljesült. Egy szívérvány megnézésére is lehetőségünk volt.

A társaság Kisasszony napján a tervezett időpontban elindult első úti célja felé Pápára. Útközben a rózsafüzér elimádkozásával kértük a Szűzanyát, segítsen bennünket zarándoklásunk során. Székesfehérvár, Veszprém érintésével érkezünk a Bakony magas fennsíkjára Pápára, ahol szemerkélő eső fogadott bennünket.

Első utunk a Szent Istvánról elnevezett plébániatemplomhoz vezetett. Itt Zoltán atya az ifjú káplán és a templom gondnoka fogadott bennünket. Az 1746-ban épült gyönyörű kéttornyú barokk freskókkal díszített templomot a gondnok úr mutatta be. Megnéztük az oratóriumot és a sekrestyét, ahol sok művészi dolgot láttunk, többek között Maulbretsch freskóját és a kis egyháztörténeti gyűjteményt is. A plébánia épülete is korabeli, melynek ódon falait közelről láthattuk.

Az utunkon tovább menve elérkeztünk a barokk stílusú gyönyörű ferences templomhoz. Itt lenyűgözött bennünket a fából faragott barokk szobrok és padok szépsége, amelyeket aranyozással díszítettek. A sekrestyében gyönyörű ötvösmunkákkal készült ereklyetartókat és kelyheket láttunk. Az oratórium- kápolnában régi miseruhákat, csengőket és aranyozással díszített falakat csodáltunk meg. A gyóntató folyosón régi faragott gyóntatószékek voltak. A templom a búcsúját Kisasszony napján tartotta és erről megemlékeztünk.

Pápai utunk további állomása a volt Pálos, majd Bencés templom. Itt ámulva gyönyörködünk a pálosok által készített csodálatos fafaragásokban, melyek az oltárokat, padokat, szobrokat, kóruskarzatot stb. díszítik. A falakon és a mennyezeten Remete Szent Pál életéről szóló freskókat láthattunk. Jelentős a kóruskarzat és az orgonaszekrény kissé rokokóba haj-

ló szép díszítése. Itt hálát adtunk a Szűzanyának a segítségéért és megköszöntük Zoltán atyának hathatós és melegszívű közreműködését.

Pápai utunk következő állomása a Képfestő Múzeum volt. Ez a malomárok (Tapolca patak) partján épült a XIX. században és a Klugen család üzemeltette. Jelenleg teljes mértékben rendbe hozták és múzeumként működik. A múzeumban a képfestő anyagokból és ebből készült ruhákat, terítőket, festékanyagokat, szerszámokat, mintanyomokat, stb. kiállítás formájába rendezték. A kiállítást és a képfestő üzemet teljes mértékben megtekintettük, melyhez szakszerű magyarázatot is kaptunk. A szép és érdekes mintás anyagokban gyönyörködtünk és emléktárgyakat is vásároltunk.

Ezután elbúcsúztunk Pápától és elindultunk a magas Bakonyon keresztül Bakonybélbe, ahol bőséges ebéddel vártak. Ebéd után elmentünk a Szentkúthoz és itt megnéztük a Szent Maurícius kápolnát és Szent Gelért remeteségének színhelyét jelképező szobrát. A kápolna melletti dombon végigjártuk a kálvária stációit. Utána a Bencés templomhoz és monostorhoz mentünk, ahol az 5 órakor kezdődő Vesperáson részt vettünk a szerzetes atyákkal. Ezután a monostor műhelyeinek bemutatására került sor és itt apró kegytárgyakat vettünk az otthon maradtoknak is.

A helyi idegenvezető részletesen elmondta Bakonybél történetét és felhívta a figyelmet a templom értékes tárgyait és berendezéseire.

Ezt követően kellemesen elfáradva, a nap kibújó sugaraival átjárva busszal visszaindultunk Budapestre, útközben imádkozva és énekelve adtunk hálát a Szűzanyának a jól sikerült kirándulásért.

Csernus Gáspár

Szent Gellért-hegyi séta

Az AKTK Döngicsélő Nyugdíjas Klub szervezésében szeptember 1-jén 8.45-kor találkoztunk a templomunk előtt. Villamossal mentünk a Szent Gellért térig. Itt a fürdő előtt volt a találkozás a többi résztvevővel. Összesen 52 fő vett részt a sétán. Első állomás Kő András Szent István szobra volt. Majd a Sziklakápolnát látogattuk meg. Itt vezetést kaptunk a kápolna történetéről, majd Remete Szent Pál és a Pálos-rend történetéről és életéről. Megnéztük a gyönyörű faragásokkal díszített Szent István kápolnát, majd a Thébai Remete Szent Pál barlang másolatát. Ezután még felsétáltunk az augusztus 13-án felszentelt kereszt-hez, majd a Szent Gellért szoborhoz. Közelről jól lehet látni monументális méretét.

Tovább sétálva az Alfa-parkot a víztárolót (ahol ismét bemutató vezetést kaptunk) és a tetején lévő Pest-Buda bronz szobrát néztük meg. Rövid séta után a Hegyalja útnál búcsúztunk a Szent Gellért-hegyi látnivalóktól!!!! Szerencsére e napon jó időjárás tette kellemessé túránkat.

Illavszky István

Pillanatkép Erdélyről

Idén nyáron számos médium tudósított a státusztörvény körüli párázs vitákról. A kezdeményezés, amely a határainkon kívül rekedt magyar testvéreinknek – talán először – nyújtana kézzelfogható anyagi, erkölcsi támogatást, hamar megosztotta a honi és a külföldi közvéleményt. Addig is, amíg nem születik döntés a törvénnyel kapcsolatban, a meglévő állami források mellett csak a civil szervezetek támogatására számíthatnak a magyar szörványok.

A Calasancius Alapítvány révén nekem is lehetőségem nyílt részt venni egy program lebonyolításában, amelyet erdélyi, pontosabban csík-

szeredai fiatalok számára szerveztek. Július utolsó hetében, Csíkszereda alapításának évfordulóján üzleti-kommunikációs tanfolyam indult a Márton Áron Líceum és a Kájoni János Közgazdasági Szakiskola 11-12.-es diákjainak részvételével. A magyarországi alapítvány finanszírozta az előadók útiköltségét, a csíkszeredai Lasarus alapítvány pedig a szállásunkat és étkezéseinket biztosította. A rendezvény célja az volt, hogy felkészítse a magyar fiatalokat a Romániában időszerűvé vált gazdasági-strukturális változásokra. Ha ott is megjelennek a befektetők, akkor a vállalatok már nem azt fogják nézni, hogy ki magyar és ki román, hanem kinek mekkora szaktudása van.

A megnyitó után hamar híre ment a próbálkozásnak. Egy hét alatt újságcikk jelent meg a Lázár házban folyó munkáról, és a helyi tévé hírt szentelt a tanfolyamnak. A záróünnepségre pedig eljött Sógor Csaba szenátor (képviselő) is. A diákok, akiket saját iskolájuk választott ki, kezdetben 28-an, később már 33-an voltak.

Noha a szervezők közül szinte senki sem járt még Székelyföldön, mindannyiunkat lenyűgözött az ottani világ. A Hargita mesébe illő szépsége mellett a környék igen gazdag gyógyító hatású forrásokban és kénbarlangokban. A természet érintetlen varázsa azonban eltörlül az emberek áldozatos vendégszeretetéhez képest. A székelyek őszintesége, nyitottsága és vidámsága révén mindenki otthonosan érezte magát. A kezdeti aggodalmak, amelyek elsősorban Romániával kapcsolatban merültek fel, hamar szerteoszlottak ezen a színmagyar vidéken. Talán ezeknek és a magyarországi viszonyokhoz képest olcsó árszínvonalnak is köszönhető, hogy e területen egyre inkább virágzik a gyógy- és falusi turizmus. Nem általánosítás kijelenteni, hogy az imént felsorolt elemek egész Erdélyre jellemzőek.

A tanfolyam végül sikerrel zárult: a diákok rendkívül magas színvonalú munkával járultak hozzá ahhoz, hogy az idei kezdeményezés hosszú távú programmá váljon. Jó lenne, ha még több hasonló törekvés születne a jövőben, hogy minden magyar érezhesse azt, hogy a nemzet számára mindenki ugyanolyan fontos.

Balogh László

Kétszer két keréken a Székelyföldön

A Jubileumi esztendő majd minden napot betöltő ünnepélyes fuvalata egy óvatlan pillanatban, Alpárral, minket is megszuhintott, s olyan dologra szántuk el magunkat, amellyel úgy gondoltuk, méltó módon csatlakozhatunk Mária Országának kettős jubileumot ünneplő sokaságához. Mivel mindketten szeretjük magunkat (kerékpár)nyeregben érezni, így elindultunk biciklivel a Székelyföld felé, hogy Albertfalváról több mint 700 km tekerés után, a nyolcadik napon megérkezzünk Csíksomlyóra, a pünkösdi búcsúra.

A túra sikere érdekében kétszer kétnapos edzőtúrát szerveztünk a Mátrába és a Bükkbe (Vámosgyörk–Gyöngyös–Kékestető–Eger–Lillafüred–Miskolc), hogy megbarátkozzunk a hegyes-völgyes terepekkel, ill. Debrecenbe, hogy a szembeszeles pusztai biciklizést is megszokjuk. Még e két elő-erőpróba viszontagságainak sem sikerült elrettenenie a nagy úttól, így megkezdjük a visszaszámlálást.

Május 25. (péntek) – Az indulás előestéje

Már csak egyetlen dolog hiányzott a másnapi induláshoz: minden zarándoklat egyik fontos résztvevője, a zarándokzászló. Az első ötletet elvetettük, miszerint arra a kidobásra ítélt, de még így is pompás terítőre készítsük el a feliratokat, amelyet Pista bácsi jóvoltából kaptunk a sekrestyéből. Alpár az utolsó pillanatban vásárolt egy igazi selyemzászlót, amire este 10-kor kezdtük el kivagdosni a betűket...

Május 26. (szombat) – Nyeregbe!

Útvonal: Albertfalva – Tiszasüly (131 km)

Alpár kitartásának és édesanyja türelmének köszönhetően, reggel kész Mária képpel és magyar címerrel díszített háti zászlóval vághattunk neki az útnak. Jászladányban betértünk nagyszüleimhez, akik a finom vacsora mellett még néhány hasznos tanáccsal is elláttak – többek között, hogy nem érdemes a Tisza-parton, a falánk szűnyog-hadak lakomájává válni, azaz ne vadkempingezzünk a folyóparton. Így került a sátrunk keresztanyám kolléganőjéék kertjébe, ahol egy kutya „vigyázta” álmunkat.

Május 27. (vasárnap) – A „leghosszabb” nap

Útvonal: Tiszasüly – Debrecen (121 km)

Elkövettük a zárándoklat első (és utolsó) csalárd tettét, amelyre azóta is bűnbánó lélekkel gondolunk vissza: a tiszai átkeléshez segédeszközt vettünk igénybe: a kompot...Talán némileg ellensúlyozza, hogy e napon néztek minket először zárándokoknak. A Gondviselésnek köszönhető, hogy valószínűleg kifogtuk az év egyetlen hátszeles hortobágyi napját, így még világosban érkeztünk meg Debrecenbe. Viszont jócskán fenn járt már a hold, mire szállást találtunk, igaz a főplébánia készséges káplánja ajánlott egy kis templomot, amit azonban a helyiek jól álcázhattak, mert nem találtuk sehol. Szégyen-szemre visszatérve, ötletekben gazdag káplánunk – most már biciklis felvezetéssel – elvitt minket egy kollégiumba, ahol szívélyesen befogadtak.

Május 28. (hétfő) – A Szilágyságban

Útvonal: Debrecen – Szilágysomlyó (121 km)

Dobogó szívvel léptük át a határt Érmihályfalvánál. A feliratok érthetlenné váltak, az emberek viszont nagyon is érthető nyelven beszéltek... A Berettyó völgyében kerekézve érkeztünk meg késő délutánra Szilágysomlyóra, ahol megpillanthattuk az első „igazi” hegyeket. Az itteni plébános úr már várt minket, és nem egy-egy fekhelyet, hanem egy egész házat bocsátott rendelkezésünkre. A nagyon kedves szomszédasszonnyal pedig olyan lakomát rendeztek nekünk, hogy még másnap reggelre is jutott belőle.

Május 29. (kedd) – Az első igazi hegyen át

Útvonal: Szilágysomlyó – Kolozsvár (114 km)

Plébános úr tanácsára, az út minősége miatt, Szamosújvár helyett Kolozsvárnak vettük az irányt. Csak nehezen tudtunk elszakadni vendéglátó városunktól, mert bekövetkezett az első defekt. „Gyors” javítás után nekivágtunk a hegyeknek, ám csak Zilah után, a Meszes egekben hullámzó bérceire felküzdvé magunkat, értettük meg, miért is mondta a plébános úr: „Itt Somlyón nincsenek is hegyek, csak dombok, különben is csak két hegyünk van nekünk: a Meszes és a Hargita, a többi mind csak domb, no és vannak még a havasok...”. Megérkeztünk Erdélybe. A plébános úr atyai gondoskodásának köszönhetően Kolozsvárott is a plébánián fogadtak be minket éjszakára.

Május 30. (szerda) – Alattunk a völgyek, fölöttünk az ég...

Útvonal: Kolozsvár – Faragó (84 km)

Meglátogatva Mátyás király szülőházát, majd a Mátyás szobor előtti zarándokzászlós fénykép elkészítése után nekivágtunk az erdélyi „domboknak”. A megindítóan csodás tájak kárpótoltak minden fáradságért. Itt még az újabb gumi- és kerékjavítás sem tudott kihozni minket a sodrunkból – egy darabig. Mivel a hiba komolyabbnak bizonyult, sok időt vesztettünk, így az est leszálltáig nem értük el kitűzött célunkat: Szászrégent. Faragó határában, a hegytetőn, a szabad ég alatt vertünk sátrat, ahol rajtunk kívül csak a holdfény járt...

Május 31. (csütörtök) – Irány Farkaslaka!

Útvonal: Faragó – Farkaslaka (92 km)

Együtt keltünk a Nappal, a kristálytisza reggelen felderengtek a Kelemen- és a Görgényi-havasok távoli láncai. Újult erővel, hamar behoztuk az előző napi lemaradást és a déli harangszó, s az „Úr anyyala” már a Székelyföldön, Alpár kedves ismerősének, Jutkának falujában, Nyárádremetén talált minket. Házigazdánkra várva, egy sereg kisdíák vett minket körül, akik lelkesen segítettek az újabb biciklijavításban, „cserében”, hogy Jutka elengedte őket a suliból, érkezésünk miatt. Az odaadó vendégszeretet és a bőséges ebéd után nehezen indultunk útnak. A Sóvidéken, Korondon át – ahonnan még soha nem sikerült üres kézzel eljönni – estére érkezünk meg Tamási Áron falujába, Farkaslakára.

Június 1. (péntek) – „Angyalok” közt

Útvonal: Farkaslaka – Hargita, Lovas fogadó (44 km)

Vendéglátóink, Zsóka és családja – Alpár távoli rokonai – mint urakat, úgy fogadtak minket: vetett ággyal, vacsorával, reggelivel és ebéddel, sőt útravaló süteménnyel, s friss házi sütesű kenyérrel. Megajándékoztak minket ezen felül igazi székely vidámsággal, közvetlenséggel – őszinte keresztényi szeretettel. „Szerencsére” délelőtt esett az eső, így csak kora délután indultunk tovább. Mire elértünk a Hargita lábához, már sütött a nap; nekirugaszkodtunk, hogy teljesítsük utunk utolsó nagy próbatételét: feljutni a Hargita fennsíkjára. Még világosban értük a fogadót, ahol együtt éjszakáztunk tavalyi ismerőseinkkel, a nyárádremetei keresztaljával, akik 120 km-t gyalogolnak minden évben Csíksomlyóig.

Június 2. (szombat) – Megérkeztünk!!! – Deo gratias!

Útvonal: Hargita, Lovas fogadó – Csíksomlyó (22 km)

Esős hajnalon indultunk, borús időben, de sugárzó arccal ereszkedtünk le a Hargita keleti lejtőin és már napsütésben gördültünk be Csíkszereda utcáira. Felemelő érzés volt ez az utolsó szakasz: már a hegytetőn sorra követték egymást a legkülönbébb vidékekről érkező zarándokcsoportok; mindenki dudált, integetett, ami szólt az út folyamám megkopott, bekoszolódott albertfalvi zarándokzászlónknak és az utolsó szakaszra kitűzött magyar lobogónak is.

Megérkeztünk! Már Csíkszereda határában kanyarogtak a keresztalják – sokan népviseletben érkeztek – a lépések ritmusát csengők adták, amiket rendszerint gyerekek rázogattak és mindenki énekelt. Magával ragadó volt ez a kép, ez a tarka sokaság; csatlakoztunk egy keresztaljához, velük is érkezünk meg Csíksomlyóra. Lépten-nyomon megszólítottak – látván a zászlókat, gratuláltak, buzdítottak, ami nagyon jól esett. Fönn, a Somlyó-hegy oldalán elterülő réten is már hatalmas zarándoksereg gyűlt össze, mindenki az ünnepi mise kezdetére várt. Csak az eső nem várt, elkezdett esni, s hamarosan dübörgő jeges viharra terebélyesedett, így a prédikációból sajnos nem sokat hallottunk, de a jelenlét öröme, s az érzés, hogy részévé lehetünk ennek a határokkal ugyan elválasztott, de nagyon is összetartozó magyar közösségnek, talán ugyanolyan lelki táplálékul szolgált. Ezt még inkább átéreztek a délutáni csángó misén, amit most először tarthattak a szabadban, s ahol a csángó asszonyok maroknyi kórusa hagyományos csángó-magyar népdénekeket énekelt. E kis népcsoporthoz kötődik a keresztény pünkösddel összeforrt napfelkelte-várás ősi hagyománya is. Mi is csatlakoztunk hozzájuk, igaz csak hajnalban.

Június 3. (vasárnap) – Búcsú Somlyótól

Útvonal: Csíksomlyó – Székelyudvarhely (51 km) (– Budapest)

Nem volt erőnk egész éjszaka virrasztani; néhány órát aludtunk fönt, a hegyoldalban, sátorban, majd napfelkelte előtt hajnali misére mentünk a Szalvator kápolnához. Mire a nap már érezhető meleget adott, mi már a Hargita tetején jártunk ismét. Továbbhaladva, Homoródnál még megtöltöttük kulacsainkat ízletes borvízzel, majd hosszas gurulás után, végleg búcsút vettünk Székelyföld hegyétől. Székelyudvarhelyen vonatra szálltunk, ami csak hosszas alku árán sikerült, mivel az SNCFR-nél még

nem találták ki a vasúti kerékpárszállítást... Nagyváradig más kalandunk nem is volt, hacsak az nem, hogy Kolozsvárnál lerakatták a biciklinket a vonatról, s amíg mi azzal bajlódtunk, hogy egy másik kocsiba ismét felpréseljük és lezárjuk, addig a csomagjainkat szállító kocsit váratlanul kisorozták a vonatból és kihúzták az állomás másik végére – futottunk egy nagyot... Nagyváradnál ismét nyeregbe ültünk, s kevéssel éjfél után már hazai utakon kerekeztünk. Hosszas vonatkozás után végül hétfő reggelre érkezünk meg Albertfalvára, a templomhoz – bezárult a kör: a zárandoklat véget ért.

Sok-sok „gyümölcsöt” felsorolhatnék, amit e zárandoklat érlelt meg bennem, ezek közül csak kettőt emelnék ki.

A biciklizés, még ha többen is megyünk együtt, inkább egyéni sport, mint társas: kerekedés közben nem lehet beszélgetni – magam vagyok magammal, a saját gondolataimmal. Ez remek lehetőség az elmélkedésre, amihez a gondolatokat a táj szépsége, a megállások eszmecseréi, vagy a déli imádság stb. adhatja. Ugyanakkor van idő megteremteni a belső csendet is (természetesen nem egy hegyoldalon felfelé kapaszkodva), s lehetőség meghallani Atyánk szavát. Megértettem, hogy miért szükséges és jó a belső csend.

Mindig azt hallani, hogy adni öröm. Valóban az, de mi van az elfogadással? Most, a zárandoklat alatt nagyon sokszor kerültünk olyan helyzetbe, hogy nekünk nem volt lehetőségünk adni, viszont nagyon sok mindent kaptunk – sok embertől, köztük sok ismeretlentől. Egy részét ezeknek el kellett fogadnunk, mert szükségünk volt rá, de nem egyszer szükségén felül kaptunk. Én ezt nehezen tudtam elfogadni, de beláttam, hogy nem szabad visszautasítani: meg kell adni a lehetőséget a másik embernek, hogy áldozatot vállalhasson értem, hogy érezhesse az adás örömét, az olyan adását, amiért nem kap mást, „csak” egy őszinte „köszönöm”-öt.

S végül, ha emberek, ismeretlenül ennyi mindent (nem csak a kézzel foghatót értve) képesek adni a semmiért, akkor Isten milyen sokat adhat, úgy, hogy ráadásul ismer is minket – csak el kell fogadni Tőle.

Takács Károly

Spanyolországi útinapló Barcelonában

Benidornból kellemes buszozással jutottunk el Barcelona környékére, a Costa Brava egyik üdülőhelyére. Ahogy közeledtünk a városhoz egyre több kocsival, busszal találkoztunk, amelyekből hatalmas piros-kék zászlókat lobogtattak, rajta egy igen jellegzetes címerrel. Sportban jártas lévén hamar felismertem a helyi fociklub, az FC Barcelona zászlóját és címerét. Szombat délután volt, és hamar kiderült, hogy bizony a Nou Camp-ban (ez a klub stadionjának neve) este bajnokit játszik a katalán város büszkesége, a focicsapat. A hatalmas érdeklődés annak is szólt, hogy az ellenfél madridi csapat volt. Igaz nem az ősi ellenség, a Real Madrid, hanem csak a kisebbik, az Atletico Madrid játszott. Az Atletico abban az időben bajnokesélyes volt, így nemcsak a hagyományos rivalizálás vonzotta a tömeget, hanem a várhatóan jó foci is. A pihenőhelyen szóba is elegyedtünk néhány fiatal szurkolóval, akik miután megtudták, hogy magyarok vagyunk, mindjárt mondogatták Kocsis, Czibor és Kubala nevét, azon híres magyar focistákat, akik egykor a Barcelonában játszottak. (Puskás Öcsi neve szóba sem kerülhetett, mert ő a Real Madridban játszott!) Azóta azt is tudom, hogy a klub színe nem piros-kék (ezt ki is kéri maguknak a barcelonaiak), hanem gránátvörös-kék.

Este kicsit kimentünk kószálni a városkába, de néhány turistán kívül szinte senki sem volt az utcán. A kis éttermekben, kocsmákban, büfékben viszont tolongtak az emberek, és nézték televízión a meccset. Egyszerre mintha az ég szakadt volna el, olyan „hangrobbanás” történt: gólt rúgott a Barcelona. Visszamentünk a szállodába, és a második féldőt az ottani társalgóban én is megnéztem. Őszintén, hatalmas élmény volt. Nemcsak a meccs miatt, mert az is nagyon jó volt, hanem a hangulat miatt. Kinn a stadionban is remek volt, de ott helyszínen a helyi drukkerok viselkedése is. Ha gólt lőtt a helyi csapat tomboltak, ha gólt kaptak, síri csend lett, de látszott, szívvel-lélekkel csüngenek a meccsen. Érthetővé vált, miért mondta az idegenvezető a spanyol társadalmi megbecsülés sorrendjét manapság: Első a király, második a torreadorok, harmadik: a labdarúgók, és mindenki más csak utánuk következik. Hozzá tették: itt katalán földön jobban szeretik a focistákat, mint a torreadorokat.

Az első napi barcelonai program éppen egy bikaviadal meglátogatása lett volna. Mi Ilikémmel már előbb jeleztük az idegenvezetőnek, hogy nem óhajtunk rajta részt venni, mire azt válaszolta, hogy várjunk, mert bizonytalan ez a program. Végül is elmaradt, mert októberben itt már nem tartanak bikaviadalokat. Helyette szabad program lesz, a busz bevisz a városba, és mindenki egyedileg jöhet haza. Hála Istennek, csak 10 órakor indult el a busz, így a helyi fél 9 órai (a helyiek szerint hajnali) szentmisén részt tudtunk venni.

Ilikémmel mi egy kis „magán” programot akartunk lebonyolítani, de néhány útitársunk inkább hozzánk társult, mint az idegenvezetőhöz, aki minket, mint szakmabelieket, nyugodtan engedett szabadprogramra. A busz a Katalunya térre vitt bennünket, innen kezdtük el „maszek” városnézésünket. Megcsodálva a tér csodás szökőkútját, szobraiát, dél felé indultuk, a kikötő felé, a széles sugárúton, a „Rambla”-n. Milyen is ez az út? Először is ez sétáló utca, autóforgalom nincsen. Középen árusító bódék mindenféle turistacsalogatóval, de legalább minden második bódé virágüzlet. Hatalmas, jókedvű tömeg, zeneszó, vidámság mindenütt. Aznap éppen olyan 3 méter magas „bábuk” tömkelege állt az utca két oldalán a spanyol városok vagy tartományok népviseletében vagy valamilyen történelmi „ancúgokban”. Királyok, királynék, lovagok mind, mind középkori öltözetben. Színpompás látvány volt, remek hangulat. Olyan volt az egész, mint ha búcsú lett volna. Érdeklődtünk is, milyen ünnep van, de a helybéliektől maximum annyit tudtunk kieszdeni, hogy vasárnap. A Rambla két oldalán elegáns házak, paloták, színházak láthatók, és ha nem is mindig az utcára nézve, híres templomok is. Itt találtuk a XII. században épült Anna templomot, amelyhez csatolt szerzetesi termekben Katolikus Ferdinánd többször is országgyűlést tartott. Itt áll a jezsuiták temploma, ahol őrzik azt a kardot, amelyet Loyolai Szt. Ignác a Szűzanya lábaihoz helyezett, jelezve, hogy felhagy korábbi mesterségével, és életét másnak szenteli. A „Fenyők Nagyasszonya” templom kissé beljebb található, már a gótikus negyed elején. Ide éppen szentmise végére érkeztünk, még érződött a tömjénfüst illata. Vélhetően „szagos mise” volt előtte. Most már a gótikus negyedben mentünk tovább, a főszékesegyházhoz igyekezve. Itt is éppen szentmise volt, hatalmas tömeg. Középen több püspök koncelebrálásával tartott a szentmise éppen „Sanctus”-nál, amikor kialudt a villany. A hatalmas

székesegyházban csak a gyertyák égtek. A szentmise folytatódott, de szinte látni semmit sem lehetett (hiszen gyertyák csak az oltáron ill. körülötte égtek), hallani meg abszolúte semmit, mert a hangosítás is „elment”. Így a katedrális megtekintését átszerveztük visszaútra (du. 1 és 4 óra között a szieszta miatt amúgy is zárva van) és elindultunk a gótikus negyed szűk utcáskáin át a kikötő felé.

A kikötő területén töltöttük el a délután nagy részét. A látnivaló természetesen a Kolumbusz emlékmű, ami a kikötőben egy 60 méteres oszlop tetején álló Kolumbusz szobor. A szobor jobb keze nyújtva, és mutatoujja a tengerre mutat, kiemelve a híres mondást: „Navigare necesse est” (Hajózni pedig szükséges), és jelezve ennek ma is érezhető eredményét: Amerika felfedezését. Mesélték, nem tudom igaz-e, mert nincs módomban ellenőrizni: a kinyújtott ujj nem Amerika felé mutat, az épp az ellenkező oldalon van, de hogyan nézne az ki, ha Kolumbusz a város felé mutatna. Ebben is van valami. A toronyban lévő körkilátóhoz lifttel mentünk fel. Nem bántuk meg, csodálatos panoráma tárult elénk. Körbe lehetett járni, így először a hatalmas kikötőt pillantottuk meg. Közvetlenül a part mentén jacht, sőt inkább vitorlás hajóknak használatos kikötő volt. A nagy hajók távol álltak, nem jöttek a part közelébe. Hatalmas vasoszlopokat is felfedeztünk, ezek a kötélpálya tartói voltak. Ez a kötélpálya megy a kikötőből a Montjuich hegyre, Barcelona Gellérthegyére. Szerettük volna mi is kipróbálni, de a felszálló állomás nagyon messze volt, időnk pedig szűkös. A kilátóban jobbra fordulva a Montjuich látszott a maga teljes valóságában. Ekkor még nem ismertük részletesebben, (ide a „hivatalos” városnézéskor jöttünk), de emlékeztünk arra, hogy a 92-es nyári olimpia sok versenyének színhelye volt, hiszen itt áll az olimpiai stadion és a magyar sikerektől hangos uszoda is. Ismét jobbra fordulva a Rambla színes forgataga látszott. A negyedik oldalon gyönyörű kilátás nyílt a városra, és érdekességként a látószög úgy esett, hogy a Katedrális tornyai között, elmosódva látszottak Barcelona talán leghíresebb építményének a „Sagrada Familia” templomnak tornyai. Amikor leértünk a toronyból a kikötő szárazföldi részét vettük szemügyre, amit igencsak mutatós épületek vettek körül: a vámhivatal, a katonai kormányszócska, a kikötői hatóság stb. épületei.

Lassan itt volt az ideje, hogy visszatérjünk a Katedrálishoz. A Katedrális a 9. században mártírhalált szenvedett Szt. Euláliának van szentelve, de emlegetik Szent Kereszt néven is. Belülről a lenyűgöző méretű,

művészi rafináltsággal megvilágított templom pompás látványt nyújtott. A háromhajós katedrális középső hajójában áll, spanyol szokás szerint, a kórus, melynek külső falain bibliai jelenetek láthatók, a bejárat oldalán pedig a mártír szent életéből jelenetek. A főoltár alatt van Szt. Eulália kriptája. Belülről a kórus bibliai jelenetek fafaragványaival díszített. Főoltárt az Aranygyapjas Rend kitüntettetteinek címerei, amelyek között magyar főnemések címerei is megtalálhatók. A XV. Században alapított Rend (amely a keresztény hit, erkölcs és erények gyakorlására és védelmére jött létre) ma is a legelőkelőbb rendek egyike. 1519-ben ide hívta össze a rendi gyűlést V. Károly császár a Rend akkori nagymestere. 1477. óta a Rend kitüntetéseinek adományozása a Habsburgokra szállt.

A katedrálisban körös-körül 28 kápolna látható, még a főoltár mögött is van kápolna. Ezeken és a teljes épületen a gótika és a barokk csodálatos „együttélése” csodálható meg: a gótikus épületrészeket barokk díszítésű vasrácsok díszítik, és arany, arany minden mennyiségben. A sok kápolna közül csak egyet emelnék ki: a szentségi kápolnában áll a tabernákulum tetején a „Lepantói Krisztus” szobor, ez a megfeketedett kisméretű faszobor, amely 1571-ben, a lepantói csatában Don Juan d’Austria herceg zászlóshajójának ormán állt. Innen nézte-segítette az egyesült keresztény hajóhadat a török flotta elleni győzelemre. Hamar elszállt az idő. Indulni kellett a szálláshelyünkre. A Katalunya téren szálltunk fel a kis vonatra (talán inkább a magyar HÉV-nek felelt meg), és a tengerparton végigfutva hamarosan meg is érkeztünk. Szép nap volt, hála érte Teremtőnknek!

Madaras Gábor

Egy életút, mely Albertfalváról indult...

Az Albertfalvi Helytörténeti Gyűjtemény és Iskolamúzeum kutatni kezdte azon albertfalvi szülöttek életútját, akik Albertfalván születtek és eljutottak vagy az országos, vagy a világhírnévig. Így jutottunk el Bárd Oszkár vegyészmérnökhöz, aki szinte napra pontosan most lenne száz éves. Vele kapcsolatban a legfontosabb iratok jutottak el a múzeumba, és ezek alapján állt össze:

Bárd (Bischoff) Oszkár Ottó életútja

Bárd Oszkár Ottó 1901. szeptember 28-án született Albertfalván. Édesapja Bischoff Béla József kőszobrász, római katolikus vallású. Édesanyja Szöllőssy Mária református vallású. „A gyerek vallása – római katolikus – megegyezés alapján jegyeztetett be.” Születési anyakönyvi kivonatot két alkalommal állítottak ki az újszülöttről: 1918. április 22-én Budafokon és 1929. augusztus 1-jén szintén Budafokon. Lakásuk Albertfalva 52. szám alatt volt. Nevezettet 1901. október 3-án keresztelték meg. Keresztszülei: Horn Oszkár és Rottenbücher Irma voltak. A keresztelő káplán Poós Rezső volt. A kereszt-

levelét 1938. július 1-jén állították ki Albertfalván. A keresztlevél aláírója Doroszlai Béla esperes plébános volt, aki a keresztlevelet házasság céljából állította ki. A pecséten ALBERTFALVI RÓM. KATH. EGYHÁZKÖZSÉG felirat szerepel.

Elemi iskolai bizonyítványai nem állnak rendelkezésünkre. Középiskolai tanulmányait a Budapest, I. kerületi községi polgári fiúiskolában kezdte meg az 1911/12-es tanévben. A második osztályt az 1912/13-as tanévben, a harmadik osztályt az 1913/14-es tanévben, a negyedik osztályt az 1914/15-ös tanévben végezte el ebben az iskolában átlagosan jó,

jeles eredménnyel. Mind a négy évben egész tandíjmentességet élvezett, ebben az I. kerületi Fehérsas téri polgári iskolában.

Ezt követően felső kereskedelmi iskolában végezte tanulmányait. Itt szerezte meg érettségi bizonyítványát 1918. május 27-én. Tanulmányi eredménye itt is jó, jeles volt minden tanévben és az érettségien is. Ezek az 1915/16, 1916/17, 1917/18-as tanévek voltak.

Ezt követően az 1920/21-es tanévben, főigazgatói engedéllyel, szabályszerű különbözeti és magánvizsgát tett a nyolcadik osztályról. A tanári testület záróértekezleti ítélete: „érettségi vizsgára bocsáttatik.” Ezt az osztályt a Budapesti II. kerületi állami főreáliskolában végezte el. Ezt követte a főreáliskolai érettségi. Itt a tantestület határozata: „A szabályszerű követelményeknek megfelelően, őt a műegyetem, valamint a bányászati és erdészeti főiskola, a gazdasági akadémia és a tudományegyetem matematika-természettudományi tanulmányaira érettnak nyilvánítjuk.”

Ezen tanulmányi eredmények alapján nyert felvételt a budapesti József-műegyetemre rendes hallgatóként. Itt kezdte meg további tanulmányait 1921. szeptember 22-én, a mérnöki osztályban. Ezek a tanévek: 1921/22, 1922/23, 1923/24, 1924/25, 1925/26, 1926/27, 1927/28. Vegyészmérnöki oklevelét 1928. június 22-én kapta meg A MAGYAR KIRÁLYI JÓZSEF-MŰEGYETEMEN 10.094 szám alatt. Az oklevél szövege: „Mi a királyi József-Műegyetem rektora, a vegyészmérnöki osztály tanártestülete nevében annak dékánja BISCHOFF OSZKÁR urat, ki Albertfalván, Pest-Pilis-Solt-Kiskún megyében, 1901-ben született és műszaki tanulmányait a kir. József-műegyetemen az 1927/28-ik tanévben végezte és az oklevél megszerzésére a kir. József-műegyetemen az általános chemiából, a chemikai fizikából, az ásványtanból, a szerves chemiából, a chemiai technológiából és készítmények gyártásából, a mezőgazdasági chemiai technológiából és az elektrochemiából szabályszerűen tartott szigorlatoknak megfelelt és ezáltal a tudományokban szerzett képzettséget a szabályszerűen alakított szigorlati bizottságok előtt bebizonyította, a ránk ruházott hatalomnál fogva ezennel vegyész-mérnöknek elismerjük és valljuk. Minek hitelül ezen oklevelet részére kiszolgáltattuk és a kir. József-műegyetem nagyobb pecsétjével, valamint sajátkezű aláírásunkkal megerősítettük.”

Az egyetemi diploma megszerzése után kezdettől fogva a pigmentiparban dolgozott. Munkáját a volt Keleti-Murányi Vegyigyárban kezdte, majd annak jogutódjánál, a Vegyi- és Porfestékipari Vállalatnál, ill. a lakk- és festékipari vállalatok összevonása után a Lakk- és Fes-

tékipari Vállalatnál dolgozott. E munkaterület igen vonzó volt számára, 35 évig fáradhatatlanul egy munkaterületen, tulajdonképpen egy vállalatnál végezte munkáját. Szaktudását külföldön is elismerték. Ütlevélét 1929. október 26-án állította ki A Magyar Királyi Állami Rendőrség Budapesti Főkapitányság Utlevél Osztálya.

Munkahelye 1938. június 13-án a következő igazolást adta ki részére: „A Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti Gyár Részvénytársaságnál áll alkalmazásban 1928. augusztus 1-je óta. Ezen idő alatt Dr. Keleti Kornél kamarai tag vezetése alatt festéküzemünk osztályain, valamint üzemünk fertőtlenítőszer és kozmetikai osztályán mint üzemvezető mérnök működött, valamint az ezekkel kapcsolatos laboratóriumi és kutatómunkát végezte. E munkákat olyan szakértelemmel és kiváló eredménnyel végezte, hogy ez évben üzemünk főmérnökévé neveztük ki. Ezen működési bizonyítványt az Ön részére kamarai tagságának megszerzése céljából állítottuk ki.”

1938. júliusában kötött házasságot Gábor Ágnessel. Házasságukból gyermek nem született.

Albertfalva község előjárósága 1938. december 5-én 186./kgy.1938. szám alatt a következő határozatot hozta: „Albertfalva község képviselőtestülete az előadói javaslat egyhangú elfogadásával ezennel kimondja, hogy Bischoff Béla József albertfalvai lakost, aki 1877. évi február hó 28-án Budapesten született Bischoff Tivadar József Ottó és Lechner Anna Katalin házasságából, továbbá fiát Bischoff Oszkár Ottót, aki 1901. évi szeptember 28-án Albertfalván született, Albertfalva községi illetőségűeknek elismeri.”

Fenti igazolás alapján a Magyar Királyi Belügyminiszter 1939. január 30-án adta ki az ÁLLAMPOLGÁRSÁGI BIZONYÍTVÁNY-t, azaz bizonyítva látja, hogy Bischoff Oszkár albertfalvai lakos ugyanottani illetőségű magyar állampolgár. Ezen igazolás alapján vehetett részt Bischoff Oszkár az 1939. évi május hó 28. napjára kitűzött országgyűlési képviselőválasztásokon szavazóként.

A Budapesti Mérnök Kamara választmányától 1939. évi szeptember 12. napján érkezett meg a jogerős határozat, mely szerint „Bischoff Oszkár vegyész mérnök, a mérnökök törzskönyvébe 6536. tételszám alatt bejegyezve, a Kamara vegyész mérnöki szakosztályába besoroztatott. A 3819/6536. számú hivatalos arcképes tagsági igazolvány nevezettnek a jelen határozathoz mellékelten megküldetik.”

A katonasághoz 1940. február 15-én hívták be. A Magyar Királyi 101. Honvéd Gépkocsizó Vegyiarc Zászlóalj Visszamaradó Különítményéhez osztották be, majd helyezték póttartalékos állományba. Ezt követően folytathatta munkáját. Számos új technológiát, találmányt dolgozott ki és vett részt a területet érintő minden fontosabb kutatási és tervezési munkában. Mint a porfestékgyártás kitűnő szakemberét ismerték meg mind belföldön, mind külföldön.

Származási igazolványát, miszerint nagyszülőikig bezárólag tiszta keresztény származású, 1940. évi május hó 8-án adták ki.

Munkahelyén 1940. november 25-én értesítették, hogy fizetését 1941. január 1-jétől 9070.- Pengőről 9670.- Pengőre emelik fel.

Kérésére a Magyar Belügyminisztérium 34.716/945. szám alatt 1946. június 25-én nevét Bischoffról Bárdra magyarosította.

Az 1945. november hó 21-én kelt határozat alapján az igazoló bizottság Bárd (Bischoff) Oszkárt igazolta.

Munkahelye a Dr. Keleti és Murányi Vegyészeti Gyár Részvénytársaság bizonyítványt adott ki Bárd Oszkár részére 1948. november 19-én, miszerint mint vegyész mérnök „vállalatunknál 1928. augusztus 1-től 1948. augusztus 31-ig, mint üzemi főmérnök állott alkalmazásban.”

Munkássága során pedagógiai munkát is végzett. A Mérnöki Továbbképző Intézet felkérte Bárd Oszkárt, hogy az 1953/54-es tanévben a felsőoktatási jegyzetellátó vállalat kiadásában készítse el az előadásrozsorozat 2292. számú munkáját. Így készült el a „Szerves nitrovegyületek redukálásánál keletkező vasoxid pigmentek” c. kézirat, melyet 1954-ben adtak ki. Az Országos Találmányi Hivatal több munkáját fogadta el. Ezek:

– Eljárás cinktetroxikromát előállítására. 1712. lajstrom szám alatt, 1958. augusztus 6-án. Ez az eljárás rozsdavédő festékeknek inhibitoraként kiválóan alkalmazható nagy diszperzitású cinktetroxikromát előállítására, azal jellemmezve, hogy vizes közegben 5 mol ZnO-t, 1 mol CrO₃-nak megfelelő alkálilikromátot és 1 mol sósavat reagáltatunk, a kapott csapadékot állás és üleítés után szűrjük, klordmentesre mossuk és szárítjuk.

– Eljárás különösen cementzöld készítéséhez alkalmas pigmentzöld előállítására. 147859. lajstrom szám alatt, 1961. december 16-án. Pigmentzöldet akként állítanak elő, hogy nitrozó betanaftolt nátriumbiszulfittal oldatba viszik és a vizes oldathoz vassót adnak, amikori s a pigmentzöld kicsapódik, ezt szűrik, mossák és szárítják.

– Eljárás pigment diszperziók előállítására. 149837. lajstrom szám alatt, 1963. április 5-én. Az eljárás azt oldja meg, hogy a vizes pigmentpépekből közvetlen lehessen előállítani diszperziókat szerves kötőanyagokban, mert így a gyártás több fázisa megtakarítható. Ezt a célt szolgálja az úgynevezett vízkiszorítási eljárás, melynek során a vizes pigmentpéből a pigment átmegy a szerves diszpergálóanyag fázisába és a víz nagy része külön fázisként elválik, a maradék víz desztillálás útján eltávolítható.

Munkássága elismeréseként 1960. március 26-án a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Bárd Oszkárnak érdemes és eredményes munkássága elismerésül a MUNKA ÉRDEMREND kitüntetését adományozta. A kitüntetéshez külön fejezte ki jókívánságait Dr. Polinszky Károly, a Veszprémi Vegyipari Egyetem dékánja.

Bárd Oszkár 1964-ban halt meg. Sírját a Budafoki temetőben találhatjuk meg. Haláláról a Magyar Kémikusok Lapja így emlékezik meg: „Bárd Oszkár halálával nem tűnik el nyomtalanul, az őt személyileg tisztelő és szerető, szakmailag nagyra becsülő kollégái és munkatársai köréből. Munkás és eredményes élete példaként szolgálhat új vegyészmezőgenerációnk részére.”

Mint a leírtakból kiderült, nevét magyarosította, de édesapja Bischoff Béla megtartotta eredeti nevét. Fia iratai, bizonyítványai, kitüntetései, kinevezései, igazolványai mellett a múzeum bemutatja édesapja munkáit is, hiszen ő volt Albertfalva egyik kőszobrása. Az időszaki kiállítás megtekinthető 2001. december 31-ig a múzeum nyitvatartási idejében.

Beleznay Andor

Asztalosipar a régi Albertfalván

Meglehetősen késve, de nagy örömmre szolgált, hogy egyik kedves ismerősöm eljutatta hozzám az Egyházközségi Levél XI. évfolyam – 1997. búcsúi kiadványát. Éspedig azért, mert az abban szereplő „Asztalosipar Albertfalván” című írásuk igencsak felkeltette az érdeklődésemet, a 10. sorszám alatt szereplő Kántor Tamás a nagypapám volt. Szeretném a kérdőjeleket kiegyesíteni.

Kántor Tamás Kisvárdán született 1860-ban és elhunyt Budapesten 1931-ben. Az ő édesapja is asztalos volt ugyanott. Budapesten a Víg utcában

laktak, ott is volt a műhely, majd 1894-ben megvásárolta az ugyancsak VIII. ker. Óriás utca 39. sz. alatti házat, melyre emeletet épített, és a szomszéd telken pedig felépített egy akkori viszonyoknak megfelelő műhely- és raktáépületet. Mielőtt mindezt elérte, mint „vándorló asztalossegéd” bejárta Bécset, Berlint és Párizst, ahol dolgozott és barátokat szerzett, akikkel az 1890-ben született István fia (édesapám) – aki ugyancsak asztalosmester lett – külföldön eltöltött négyéves tanulása és munkája sorsát elősegíthette. Édesapám a már korábban felépített műhelyben dolgozott a nagyapapa hirtelen halála után az akkor már Thék Endre utcában. 1893-ban megszületett húga, Mária, akit a szakma „Kántor Mariska” néven ismert. Ő vezette egyébként a cég könyvelését, miután a kereskedelmi iskolát elvégezte. A II. világháború súlyos károkat okozott, 1945. január 12-én gyújtóbomba zuhant a bútorraktárra, amiben legalább 15 kész szobaberendezés volt, teljesen leégett. Az újrakezdés nagyon nehezen ment. Egy, még a nagyapámnál tanult, segéd volt az egyetlen segítsége édesapámnak. Bútorra ugyan szükség lett volna, de anyag nem volt. Ezeket a körülményeket ma már csak a régi generáció tagjai tudják.

Még megemlíteném Thék Endrét, aki 1919-ben hunyt el. Az Új Köztemetőben van egy szép, de igencsak gondozatlan sírban eltemetve. Ő nagyiparossá lett, ugyancsak itt volt a bútorgyára az Üllői út– Óriás utca–Tömő utca által határolt tömbben. Két szép múlt századi, de lehet, hogy XIX. század végi bérház őrzi emlékét az Üllői út – most már Leonardo da Vinci utca – és Nagytemplom utca sarkán. Nagypapámnak jó barátja volt, és a családban csak Thék bácsinak emlegették. Édesapám házasságából egy fia, László 1923-ban született és 1945-ben Bécs ostrománál mint magyar katona, hősi halált halt, ott is van eltemetve. Lánya e visszaemlékezés írója, Katalin.

Az államosítás során a házat elvették, később a műhelyből is ki kellett költöznie édesapámnak egy Tömő utcai üzlethelyiségbe, ami kicsi volt és teljesen alkalmatlan asztalosműhely céljára. 1960-ban bekényszerült az egyik bútoripari szövetkezetbe, ahol 1970-ig, mint rajzoló, raktáros, anyagbeszerző dolgozott.

1975-ben elhalálozott. A több generációs ipar utód hiányában megszűnt, bár a bátyám nagyon jól rajzolt és tervezett, ha nem ilyen tragikusan alakul a sorsa, talán tovább vihette volna ezt a gyönyörű szakmát.

*Mamusits Károlyné
sz. Kántor Katalin*

Diákok beszámolója a Don Bosco Iskola nyári táborairól

A csókakői tábor

Eljött a június 22-e. Mindenki várta, hogy indulhassunk Csókakőre. Utolsó pillantások a szülőkre. Mindenkitől ezek a mondatok hallatszottak:

– Szia Anyu, szia Apu! Hiányozni fogtok!

Elindultunk. Sokat énekeltünk, míg odaértünk. Kártyáztunk, ettünk, ittunk, nézelődtünk.

Dombok közé kerültünk, és leszálltunk, hogy a dombtetőn kövekből kirakjuk Don Bosco nevét. Utána tovább indultunk. Fél óra múlva megérkeztünk. A táskánkat bevittük a házba. Az ágyra lepedőt húztunk. Utána mentünk játszani egy kicsit. Aztán rögtön mentünk a várba. Ott Etelka néni elmondta a vár történetét. Utána vacsoráztunk. A következő két napban kirándultunk és játszottunk is.

Hétfőn lovagoltunk, ugyanúgy, mint csütörtökön és szombaton. Voltunk a barlangban, és csodálatunkra levelet írtak nekünk.

Első vasárnap mentünk Zircre. A zirci templomba mentünk misére. Egy pap elmondta a templom múltját. Voltunk egy olyan múzeumban, ahol régi foglalkozások voltak. Utána az arborétumba mentünk. Szép növények voltak ott. Voltunk cukrászdában, és fagyíztunk.

Röviden ennyi volt a csókakői tábor.

Németh Viktória
Klicsu Anna

Német tábor Bence bácsival

Este találkozó volt az iskola előtt. Nagy búcsúzkodás közepette felszálltunk a buszra. A nyolcadikosok szokásukhoz híven nagy ricsajt csaptak.

Az úton megnéztük az Egérfogó című rajzfilmet, melyen a társaság nagy része elaludt. Reggel megpihentünk egy kis helyen. Ettünk-ittunk, fényképeztünk.

Ezután újra elindultunk. A következő állomás Salzburg volt. Itt megnéztük az Egyetemi templomot, A fellegetvárát, a Mirabella kertet, Mozart szülőházát, a régi piachelyet. Majd elindultunk. Végre megérkeztünk Höselgehrbe.

A táborban sok mindent csináltunk, pl.: tanultunk, aztán volt még „könnyű völgyi séta az osztrákokkal”, közben ismerkedés, a Lech folyó mellett grillparti, átkelés a függőhídon, a Neunschweinsteini kastély és a parasztgazdaság meglátogatása, ott kóstoló: tej és joghurt, németországi vásárlás, akadályverseny az osztrákokkal, saját verseny, eredményhirdetés, utazás 2000 m magasban, egy kis számocázás, melyen mindenki irigykedve lopkodta el a szemeket.

Hazafelé meglátogattunk egy vízesést, melynek neve: Krimmle.

Miután hazaértünk, mindenki megölelte szüleit.

*Pop Ágnes Csenge
Mészáros Annamária
Kárpáti Ágnes*

A Társas Kör hírei

Sajnos, a tavasszal beharangozott kéthetes erdélyi autóbuszos kirándulás a kevés számú jelentkező miatt elmaradt. A Társas Kör válaszmánya azonban nem mondott le arról a tervéről, hogy kirándulást szervezen Erdélybe. Valószínű, hogy rövidebb – talán 6-7 napos – túrára elegendő számú érdeklődő és jelentkező lesz a jövőben.

A mostani Egyházközségi Levélben olvashatnak az igen sikeres pápai–bakonybéli autóbuszos zárandoklatról.

AZ ELKÖVETKEZŐ IDŐSZAK PROGRAMJAIBÓL:

Albertfalvi napok 2001 — Szent Mihály napi búcsú

Hagyományosan idén is gazdag programmal várja az érdeklődőket és a Társas Kör tagjait az Albertfalvi napok 2001 — Szent Mihály napi búcsú négynapos rendezvénysorozat. Kérjük, tanulmányozzák a plakátokat, amelyeken a programok, rendezvények megtalálhatók. Buzdítók minden érdeklődőt a programokon való részvételre.

Lelki–Szellemi hétvége

A Szentimrevárosi Egyesülettel és a Karolina Egyesülettel idén is megrendezzük a Lelki–Szellemi hétvégét. Időpontja 2001. november 23-24-25., péntek déltől vasárnap délig. A találkozó helyszíne ismét Máriabesnyő lesz. Az előadásokat összefogó cím: *Fenntartható fejlődés?* A részletes és pontos programot október közepén tudjuk közreadni. Már most tudható, hogy igen neves tudósokat, közéleti személyiségeket, művészeket sikerült ez alkalommal is megnyerni előadóknak. A szervezők biztosak benne, hogy az elmúlt évi magas színvonalú találkozókhoz hasonló lesz az idei is.

A részvételi díj 7.000 Ft, amelyben két éjszakai szállás, és teljes ellátás van benne. A Társas Kör tagjai 50 százalékos kedvezményben részesülhetnek.

Jelentkezni a 1000 Ft előleg befizetésével Kiss Gábornál lehet. Kérem kedves tagtársaimat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a nem mindennapi szellemi kalandot nyújtó eszmeceserén.

Kiss Gábor

Az idei Albert Herceg Emlékérem díjazottja Virt László

Kedves Testvérek!

Az Albertfalvi Keresztény Társas Kör öt évvel ezelőtt létrehozott egy díjat azzal a szándékkal, hogy közösségünk elismerését és nagyrabecsülését fejezze ki azok iránt, akiknek Albertfalva valamilyen okból sokat köszönhet.

Az Albert Herceg Emlékérmet idén ötödik alkalommal adjuk át az Albertfalvi Keresztény Társas Kör közgyűlése által egyhangúlag megszavazott testvérünknek, akit sok szál fűz Albertfalvához.

Gyermekkora óta itt él köztünk akkori és mostani családjával.

Sokkal többet tud Albertfalva társadalmáról, mint bármelyikünk.

Erről meggyőződhet az, aki elolvassa Albertfalva társadalmáról írt értekezését.

Ezért a tevékenységéért és művéért akár az Önkormányzattól, akár más politikai vagy lokálpatrióta szervezettől kaphatna elismerést.

Mi azonban nemcsak ezért, és „főleg” nem ezért szeretnénk átnyújtani neki ezt a díjat.

Joggal kérdezhetik: „Miért?”

Több mint 10 éven keresztül példájával és szavaival oktatott és nevelt a hitre bennünket, fiatalokat.

Engedjék meg, hogy köszöntsem az idei év Albert Herceg-díjasát, Virt Lászlót!

Kedves Laci!

Amikor jó pár évvel ezelőtt együtt döcögünk beszélgetve a vonaton Balatonalmádi felé, ahol telkeden vendégül láttál minket, fiatalokat, hit-tanosokat és bárkit, aki érdeklődött Jézus iránt, még nem gondoltam,

hogy egyszer majd itt állok, és egy díjjal a kezemben fogom megköszönni Neked azt, hogy annyi éven át foglalkoztál velünk.

Azok, akik ismernek Téged, tudják, hogy mindig lelkiismeretesen készültél hittanórádra, és megalkuvást nem tűrő értékrendet sugároztál felénk. Rengeteg munkád fekszik annak a jóval több mint 100 fiatalnak a lelki életében, akikkel foglalkoztál, és akiknek többsége ma is hívő, katolikus életet él.

Mint pedagógus végzettségű tudom, hogy egy jól megtartott 45 perces órára legalább ugyanennyit kell készülni.

Te minden hittanórásra ennyit készülhettél, mert nem emlékszem egyetlen olyan alkalomra sem, hogy sűrűn teleírt, kockás spirálfüzeted ne lett volna ott Veled, amely jelezte számunkra: „Laci megint készült!”

Több mint 10 éven keresztül minden nyáron lehetőséget adtál nekünk, hogy balatoni telken mi, fiatalok együtt legyünk, hitünkben növekedjünk.

Barátságok kötődtek, szerelmek szövődtek, melyek – nem kis büszkeségedre – sok esetben házassággá értek.

Sok fiatal van itt a templomban, aki valamilyen személyes élménnyel kötődik oda, és így a Te személyedhez is.

Életed úgy alakult, hogy kis családdal itt hagyod Albertfalvát, itt hagysz bennünket, máshova költözől.

Ezért különösen örülök, hogy a fiatalok, de az egész albertfalvi közösség nevében is ezzel a díjjal köszönhetem meg áldozatos munkádat, amely díj remélem mindig emlékeztetni fog ránk és az itt eltöltött időkre.

Szeretném, hogy tudd, ez a díj csak jelkép, csak egy anyag, és az igazi köszönet azoknak a fiataloknak a szívében van, akik szeretettel gondoltak Rád, és akik nem fognak elfelejteni.

Vas Gábor

Tartalom

Antal atya: Gazdagodni Istenben	1
Programok	3
Dr. Petrekovich-Perjés András: István atya elment nyugalomba, de reméljük, nem vonult Albertfalván nyugalomba!	4
Sümegh László: 60 év	7
Rózsáné Czigány Enikő: Közösségépítés	10
Bató András-Kindelmann Győző: Családok tábora 2001.	14
Medgyessy Ferenc: Családok Tábora 2001. – Leányfalu „Nemzedékváltás”	16
Kesselyák Péter: Üdvösségünk egyetlen lehetséges kulcsa	23
Sümegh László: Több mint negyedszázad Albertfalván	24
Dr. Csekme István: Hadapródok voltunk Nagyváradon	26
Csernus Gáspár: Zarándokút 2001-ben	35
Illavszky István: Szent Gellért-hegyi séta	37
Balogh László: Pillanatkép Erdélyről	37
Takács Károly: Kétszer két keréken a Székelyföldön	39
Madaras Gábor: Spanyolországi útinapló	44
Beleznay Andor : Egy életút, mely Albertfalváról indult... ..	48
Mamusits Károlyné: Asztalosipar a régi Albertfalván	52
Diákok beszámolója a Don Bosco Iskola nyári táborairól	54
Kiss Gábor: A Társas Kör hírei	56
Vas Gábor: Az idei Albert Herceg Emlékérem díjazottja Virt László ...	57

Előző számunkban *Egy jótekonysági hangverseny visszhangja* című cikkünk szerzőjének neve tévesen jelent meg. Helyesen: Dr. Péteri Miklós. A szerzőtől és az olvasóktól elnézést kérünk. (a szerkesztő)